7 TEMMUZ 1980 PAZARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

HALK KÜTÜPHANELERİ ÜZERİNE

Fetay ONAT (Kitaplık Bilim Uzmanı)

6 Sayfada

ÇORUM'DA MEZHEP ÇATIŞMASI YOK!

CAMİ SAPASAĞLAM

Faşistlerin bombalandığını iddia ettikleri Alaaddin Camii sapasağlam yerinde duruyor. İçişleri Bakanı'nın yaptığı basın toplantısında camiye herhangi bir şey yapılmadığını açıklamaması Çorum'da alevi ve sünni yurttaşlarca tepkiyle karşılandı.

BARİKATLAR

Faşistlerin katliam girişimi sırasında canlarını ve mallarını korumak için halk tarafından kurulan barikatlar yer yer güvenlik kuvvetleri tarafından kaldırıldı. Bazı semtlerde kaldırılan barikatların yerine hemen yenisi kuruluyor. *(Fotoğraflar:Çorum Demokrat)*

FAŞİSTLERİN KATLİAM GİRİŞİMİ DURDURULDU

■ Yüzlerce insanı öldürmek ve kenti işgal etmek amacıyla düzenlenen saldırılar sırasında çıkan çatışmalarda ölenlerden ikisinin "Cami Provokasyonu"hu ve katliam girişimini örgütleyenlerden olduğu saptandı

■ Amaçlarına ulaşamayan faşist canileri geri çekilirken Hıdırlıktepe mevkiinde 5'iSünni savunmasız CHP'li 9 yurttaşı kurşuna dizdikten sonra sokak ortasına attıkları belirlendi

■ Sokağa çıkma yasağının sürdüğü Çorum'da dün de kimliği saptanamayan polislerin açtığı ateş sonucu, Nadık Mahallesinde 3 çocuk annesi Hatem Dursun adındaki bir kadın öldürüldü.

■ Yetkililer ölü sayısının artacağından endişe ettiklerini belirtirken 4 Temmuz günü açılan ateş sonucu yaralanan ve faşistlerin işgali altındaki SSK Hastanesi'ne kaldırılan Süleyman Atlas'ın gözaltında bulunduğu sırada işkence edilerek öldürüldüğü öne sürüldü.

■ Askeri birlikler, kentte aldıkları geniş önlemlerin yanısıra Çorum'un giriş ve çıkışlarını da kontrol altında tutuyor.

Yaşar GÖREN
Çorum'dan bildiriyor

HABERİ 5. SAYFADA

BİR YAKASINDA ULUYAN BOZKURT BİR YAKASINDA ÜÇ HİLAL

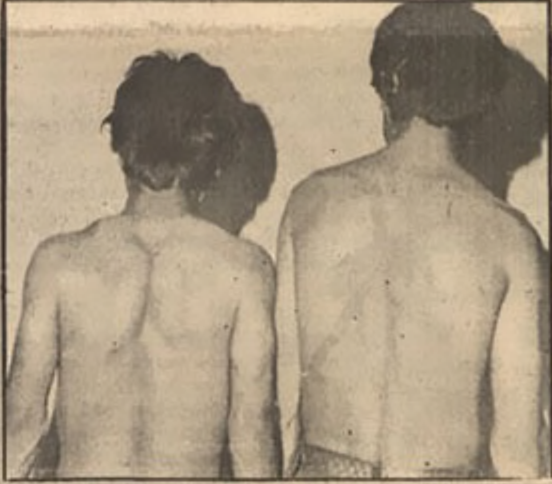

İşte Demirel'in polisi!

Bu bir devlet polisidir! Bir yakasında uluyan bozkurt, öbür yakasında da MHP'nin üç hilalli bayrağı. Polis memuru Hasan Çiftçioğlu Urgüp İlçesi Karakolu'nda görevli. Ecevit iktidarı döneminde bu fotoğrafın ilgililere iletilmesi sonucu Çiftçioğlu Nevşehir Derinkuyu'ya atanmıştı. Demirel iktidarı ile birlikte bu polis memuruna itibarı geri verilmiş(!) ve yeniden Urgüp'e atanmıştır.

İşte halkın ödediği vergilerle yaşayabilen , maaşını emekçilerin alınterinden kesilen paralardan alan bir devlet memuru! İşte Demirel'in "güvenlik kuvveti"!

POLİSİN SUÇ YÜKLEMEK İSTEDİĞİ KİŞİLERİ MAHKEME SERBEST BIRAKTI

Ekrem Taşçı (solda) ve Fatih Salim'in (sağda) sırtı da cop darbeleri nedeniyle yara ve çürük içindeydi. Taşçı ve Salim'e 12 günlük rapor verildi.

Aydın'da üç devrimciye dört saat süreyle işkence edildi

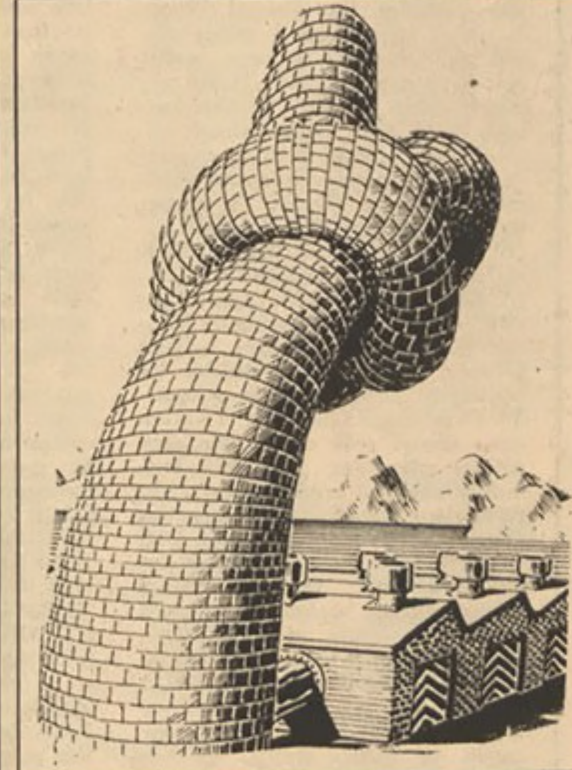
■ MHP ve ÜYD yanlısı polislerin, kahvede otururken kendilerini götürdüğünü söyleyen Ekrem Taşçı, Fatih Salim ve Halis Ökeli, "Polisin değil, sanki canilerin elindeydik" dediler

Gördüğü işkenceden sonra Halis Ölekli'nin sırtı cop izlerinden çürümüştü. Kendine 12 günlük rapor verildi.

HABERİ 7. SAYFADA

VARLIK İÇİNDE YOKLUK ÇEKİYORUZ

Fabrikalarda kapasite kullanımında düşüş var

ÜRÜN	KAPASİTE KULLANIMI %
KİT'LER	
Şeker	69
Süt	31
Et	16
Filtreli sigara	50
Pamuk ipliği	58
Ayakkabı	60
Sentetik kauçuk	44
Azotlu gübre	48
Fosfatlı gübre	33
Çimento	40
Kok	56
Ham demir	59
Blister bakır	39
Külçe çinko	33
ÖZEL SEKTÖR	
Ampul	57
TV	0.2
Tarım aletleri	16
Minibüs	37
Otomobil	47
Kamyon	26
Kamyonet	35

■ Özel sektörle aynı alanda faaliyet gösteren KİT'lerde, kapasite kullanımındaki önemli düşüşlerin, bu kuruluşları özel kesimle rekabet edemez duruma sokarak eritme politikasından kaynaklandığı ileri sürülüyor.

■ Özel sektör fabrikalarındaki kapasite kullanımı düşüşleri ise, belli ürünlerin pazarlarının doymuş olması ve aşırı kârların korunmak istenmesiyle açıklanıyor.

HABERİ 7. SAYFADA

"160 LİRA OLUNCAYA KADAR DİRENECEĞİZ"

Fındık üreticileri 110 lira taban fiyatı yeterli bulmadı

■ Taban fiyatının geçen yıllara göre erken ve beklenmedik bir anda ilan edilmesini anlamlı bulan üreticiler, uygulamayı "Karadeniz halkının örgütlülüğünü dağıtmak, yükselen mücadelesini pasifize etmek" olarak yorumladı.

Hüseyin ÖZKAN Ordu'dan bildiriyor

Bakanlar Kurulu'nun 1980 ürünü fındık için ilan ettiği 110 liralık taban fiyatını üreticiler az buldu.

Geçen yıldan bu yana gübre ve ilaç fiyatlarına yüzde 150—200 oranında zam yapıldığını, işçilik ücretleri ve nakliye masraflarında da en az yüzde 100'lük artışlar olduğunu belirten üreticiler, verilen fiyatın maliyeti dahi karşılamaktan uzak olduğunu belirttiler.

Verilen 110 liralık taban fiyatının aldatıcı, geçen yıllara nazaran 2 ay önce ilan edilmesinin anlamlı olduğunu kaydeden üreticiler, "Karadeniz köylüsünün hakları doğrultusundaki uyanık-

(Devamı 7. Sayfada)

TABAN FİYATIN 160 TL. OLMASINI İSTİYORLAR

Yıllardır sömürüldüklerini belirten fındık üreticileri, bu yıl da ürünlerine düşük fiyat verildiğini söyleyerek, taban fiyatın 160 TL. olmasını istiyorlar. *(Fotoğraf:DEMOKRAT)*

TİSK, 25 Ocak kararlarını yürekli ve isabetli buldukları görüşünü yineledi

■ TİSK Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, İşveren Dergisi'nde yer lan bir yazısında Mali İstikrar Kanunu ile Sermaye Piyasası Kanunu'nun çıkarılmasını istedi.

ANKARA (DEMOKRAT)

AP Azınlık Hükümeti'nin iş başına gelmesinden sonra 25 Ocak'ta alınan ekonomik önlemleri değerlendiren TİSK Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, bu kararları yürekli, ekonomik ve isabetli buldukları görüşünü yineledi.

İşveren dergisinin Haziran ayı sayısında yer alan "Ekonomik Durum Değerlendirilmesi" konulu yazısında TİSK Genel Sekreteri İbrahimoğlu, konfederasyonlarının 25 Ocak 1980 tarihli tedbirlerin bir bütün olarak isabetli, yürekli ve ekonomik olduğuna inanmakla birlikte, sosyal tedbirlerin eksik olduğunu belirterek, bu eksikliğin giderilmesi için Mali İstik-

(Devamı 7. Sayfada)

Seminer üç gün sürüyor

"Türkiye 1980 ve Enflasyon Sorunu" semineri Bursa'da başladı

■ Seminerde konuşan Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral, "Aldığımız tedbirlere kamuoyundan büyük tepkiler gelmemiştir. Yalnız eksik olduğu söylenmiştir. Eksiklerse, parlamento çalışınca giderilebilir"

İzak ATİYAS
Bursa'dan bildiriyor

HABERİ 7. SAYFADA

ASİS Genel Başkanı Alev Ateş:

"Devrimci bir embriyonun oluşması DİSK'te belli çevreleri rahatsız etmiştir"

■ "DİSK yöneticilerinin, herşeyden önce, işçi sınıfının yönetime katılmasının nasıl olacağı konusunda düşüncelerinde bir berraklık olması gerekir. Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi DİSK içinde hayata geçirilememiştir."

HABERİ 7. SAYFADA

Demokrat'tan OKURLARA

Ankara Baskısı

Gazeteniz DEMOKRAT yarım yılı aşan bir süreç yaşadı. Daha doğrusu bu süreci beraber yaşadık. Uçak kaçırdık, makinalar bozuldu, kar yolları kapadı, grev nedeniyle uçaklar kalkmadı v.b. nedenlerle gazetenin yaşamında önemli dönemler atlattık. Tüm bu aksamalar elimizdeki imkânsızlıklar nedeniyle sizlere tam doyurucu ve zamanında elinizde olacak şekilde bir gazete sunamadık.

Ama tüm bu zorluklar aynı zamanda bize bilmediğimiz birçok tecrübe kazandırdı. Bu tecrübelerin ışığı altında daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz gibi, sizlerin istediği gibi, istediğiniz zaman elinizde olacak bir gazete yaratma çalışmalarımız sürüyordu. Bu çalışmalarımızın ilk ürünü yakında başlayacağımız ANKARA BASKISI ile kendini gösterecektir. Evet, gazeteniz bu ayın içinde herhangi büyük bir aksama meydana gelmediği taktirde İstanbul'un yanı sıra artık Ankara'da da baskı yapacak.

Bildiğiniz gibi okuyucu sayısı yüksek olan birkaç gazete İstanbul'daki merkezlerinin dışında baskı yapmaktadırlar. Bu gazeteler de bizim yaşadığımız evreyi farklı da olsa yaşadılar. Küçükten büyüğe doğru bir süreç...

Ankara baskısı ile birlikte Ankara içi, Karadeniz ve İç Anadolu Bölgesi'ndeki okuyucularımızın eline daha taze haberli bir gazete geçecektir.

* * *

Daha önceki yazılarımızda THY grevinin kalkmasına rağmen THY yöneticilerinin müthiş tarifesi (!) nedeniyle bazı bölgelere gazeteyi istediğimiz zamanda ulaştıramadığımızdan, daha sonra ise yine THY yöneticilerinin bu türden aksamaları ortadan kaldırmak için bizden önerilerimizi istediğini ve bizim de bu konudaki düşüncelerimizi kendilerine ilettiğimizi ama "onların ipi ile kuyuya inilemeyeceğinden" var olan şartlarda gazeteyi zamanında elinize ulaştırabilmenin imkânlarını araştırdığımızı yazmıştık.

THY yöneticilerinden bir ses çıkmayınca dağıtım şirketi yöneticileri ile yaptığımız yeni bir anlaşma ile bu haftanın başından itibaren yeni bir uygulamaya girerek sizlere gazeteyi zamanında ulaştıracaktık. Ama tüm çalışmalarımız şimdiki Adana'ya yapılan uçak seferleri saatine göre ayarlanmıştı. Tam bu sırada THY yöneticileri Adana'ya yapılan uçak seferinin saatini değiştirdiler. Biz THY'na yaptığımız öneride Adana'ya akşam yapılan uçak seferinin saatinin öne alınmasını istemiştik. Bunu söyleyen siz misiniz der gibi, sayın yöneticiler yeni tarife ile uçağın kalkış saatini bir saatten fazla daha geciktirdiler. Yani Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'ne gazete götüren kamyonların Adana'dan hareket saatinden sonra uçak buradan kalkıyor. Bu durumda bütün çalışmalarımız, program ve anlasmalarımız suya düştü. Bu bölgelerdeki okuyucularımıza yine bir müddet gazeteyi zamanında ellerine ulaştıramayacağız.

Son günlerde basında yer alan ve üzerinde yoğun tartışmalar, diplomatik temaslar yapılan "Almanya'ya gidecek olan Türklere vize uygulaması yapılma" kararı bilindiği gibi son zamanlarda Alman Hükümeti'ne yapılan ve büyük rakamlara ulaşan "sığınma isteği" taleplerinin gittikçe artması üzerine alındı. Yazarımız Dursun AKÇAM'ın "Azülcüler (sığınmacılar)" yazısı bu konuyu işliyor. Akçam, Almanya'da sığınma isteğinde bulunup isteği kabul edilenler, bir nevi toplama kampı gibi yerleşim alanlarında hükümetin cevabını bekleyenlerle görüştü. Bu yazı dizisinde "sığınmacıların" niçin Almanya'yı tercih ettiklerini, sığınma isteminin ardında yatan gerçekleri ve oradaki yaşantılarını inceleyip sizler için yazdı.

Yakında başlayacağımız bir yazı dizisi de, kırsal kesimdeki emekçi halkımızın sorunlarından birini ele alıyor. Bu yazı dizisi Karadeniz Bölgesi'nde protesto seslerinin yükseldiği bu günlerde, bu bölgede yaşayan emekçilerin önemli bir geçim kaynağı olan fındık ve fındık üzerindeki sömürüyü anlatacak. Lütfi YILDIZ'ın "Karadeniz'in Kanı, Canı, Alınteri Fındık" isimli yazı dizisinin beğeninizi kazanacağını, "köylülük ve taban fiyatları" aldatmacasını bir kez daha ortaya dökeceği muhakkak...

Haftaya buluşmak dileğiyle hoşçakalın...

YARADANA SIĞINIP

Tut Kelaynağın perçeminden!

Can YÜCEL

CHP'li Ali Topuz, güvenoylamasından sonra UBA'nın sorunlarını yanıtlarken şöyle demiş: *"Sonuç zaten dünden belli idi. Hatta Turan Güneş bu oylamanın sonucu ile ilgili bir de söz etmiş, (Bunu anlamamak için CHP'de Genel Sekreter Yardımcısı ya da aptal olmak gerekir) demişti. Turan Hoca'nın dediği çıktı"* Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen bu iki "terbiyeli arkadaşı"nın böyle şeyler söyleyeceğine ihtimal vermiyorsa da, biz bu sonucu önceden anlamamakla aptallık ettiğimizi itiraf zorundayız. Gerçi Koskoca bir muhalefet partisi Genel Merkezi'nin, Erbakan'ı sağlam kazığa bağlamadan bu gensoru serüvenine çıkmış olabileceğini önceden kestirmek bu siyasal kuruluşun tümden hırboluğu ele aldığı yolunda son derece kötümser bir yargıya varmış olmağı zorunlu kılardı ya neyse, biz kendi hesabımıza aptallığı üstlenelim de bir kere, bu aptallığı neden zorla başımıza satın aldığımızı anlatalım. MSP'nin, AP-MHP Bloğu ile CHP arasında ip cambazlığını siyasal mesleği haline getirmiş olduğunu tahreti yeni bellemiş çocuklar bile kavramış durumda şu anda. Hem ideolojik yapısı, hem de küçük ve orta sermayeye dayanan sınıfsal kaidesi bakımından, üstelik bu iki blok arasındaki nazik sayısal denge dolayısıyla bu tekin olmayan maharetleri göze aldığını görmemek için insanın gözünü kuşkakası ya da tavuk karası bürümüş olmalı. Öte yandan, MSP içinde Erbakan'ın hesabına, kitabına aykırı bir kanadın var olduğu da bilinmekteydi. Nitekim son güvenoylamasına kabul oyu vermek isteyen MSP Başkanına gruptan oniki kişinin muhalefet ettiği de söylenmekte, Erbakan'ın bu muteriz kanadı ancak Erbakan Başbakanlı silme bir MSP hükümeti türünden çok dekolte bir kombinezonla baştan çıkarabileceği de göz önünde tutulsa yeridir. böyle bir aşıkdaşlığa ise yukarı katlardaki çizmeli bazı rifailerin karşı çıkacağı, bu yüzden de Ecevit'in ölse de, bayılsa da bu muaşakaya evet diyemeyeceği meydanda değil miydi? Hem (geo değil) Jeopolitik durumumuz dolayısıyla üstümüze çeki taşları gibi düşen ve günlük nafakamız için IMF agyarına bizi muhtaç kılan sözümona dostlarımızın böyle bir MSP hükümeti kurulmasına rüyalarında görseler inanmak istemeyeceklerine kalıbını basacaklar, CHP içinde bile seyrek olmasa gerek... Bütün bunlara karşın, Ecevit'in olanca celadetiyle hükümeti düşürme ameliyesine sıvandığını görenler, bu iş için zorunlu MSP kaldıracını güvence altına aldığına ister istemez akıl barıştırdılar. Çünkü Hazret'in bu ameliyede bir fiyasko ile karşılaşması halinde, tehlikede gördüğü ve onun için de canını dişine takıp kurtarmaya koştuğu rejimin daha beter bir çıkmaza sürüklenmesini gözardı edemeyeceğini sandılar. Kazın ayağı öyle değilmiş oysa! Bu cılk çıkan kürtaj girişiminden Demirel daha bir gebe ve milletçe yaşamımız için daha büyük bir engebe olarak ortaya çıktı. Meclis tatile çıktı, Cumhurbaşkanlığı seçimi başka bir güze, ve milletin encamı Allaha kaldı. Sivas'da, Çorum'da kıyım aşikâre vuruldu. Faşistlerin Endonezya saati kuruldu. Demirel'in ağzında Erken Seçim mavrası daha bir allanıp pullandı. Öte yandan, CHP Genel Merkezi'nin zaten su kaçıran haznesinde Koskoca bir gedik açıldı. Olağanüstü Kurultay'a, ordan da Ecevit takımının iskatına kadar yolu var bunun. Gel gör ki, Ecevit yine memnun bir muzdarip görünümünde. "Böylece *belirginlik bunalımı sona erdi"* diye rahat nefes alma talimleri yapıyor. Gören de "belirginlik bunalımı" sona erdikten sonra asıl ölümkalım Bunalımının çözümüne sıra geldiğini sanacak. Ama bir bakıma da "Belirginlik Bunalımı" sona ermiş sayılabilir. Ecevit'in "Hayalat-ı Aziz Efendi" düsturlarıyla ne partisinin, ne muhalefetin, ne de milletin yüzünün gülmeyeceği gerçeği belirginleşti. CHP de Genel Merkezi destekleyenlere "Kelaynak" adını takmışlar. Hani şu nesli tükenen kuş türü. Basınımızda da, bakıyorum da bu kelaynakları tutan kuşbazlar seyrekleştikçe seyrekle-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

YURT DIŞINDA ÖĞRETMENLİK YAPABİLMEK İÇİN FAŞİST OLMAK GEREK

Bizler Antakya-Hatay da çalışmakta olan öğretmenleriz.

Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Işçi Çocukları Genel Müdürlüğü'nün gönderdiği formları doldurarak Hatay Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ilettik. Yurt dışına öğretmen olarak gitmek için sınava girmek istediğimizi belirttik. Dilekçe formlarını gitmesinden bir kaç gün sonra Antakya'da görevli tüm ilerici, devrimci öğretmenlere yukarıda fotokopisini gördüğünüz birer yazı geldi.

"Bakanlığın 7.4.1980 gün ve 1051 sayılı genelgesinde belirtilen şartlara uymadığından isteğiniz işleme konmamıştır."

Bu tek tük kişilere gelmiş olsaydı daha az soru işareti olurdu ama, özellikle tüm ilerici ve devrimci öğretmenlere gelmiş olması çok ilgi çekicidir. Biz şimdi merak ediyoruz, bu 1051 sayılı genelgede şu ilkeler mi yazılı?

1) Yurt dışında öğretmenlik yapabilmek için derslerde mezhep ve ırk ayrımı yapmak

2) Führer (Başbuğ) Türkeş'tir! diye bağırmak,

3) Fosil kafalı olmak

4) Emek, insanlık ve halk düşmanı olmaya yeminli olmak,

5) Sağlam bir faşist olmak...

İşte yukarıdaki ilkeleri taşıyan iki buçuk faşist, 6 Haziran günü Adana'da sınava girerek yurt dışında öğretmen olmaya hak kazandılar.

ANTALYA'DAN BİR GRUP YURTSEVER DEVRİMCİ ÖĞRETMEN

Hırsızlar şebekesini açıklıyorum...

1954 tarihinde sabık ve sakıt DEMOKRAT PARTİSİ Köylerimize tapu kadastro adı altında bir hırsızlık şebekesini gönderdi. Memurlar, Köyümüzün bütün arazileri hazineye ait olduğu halde demokrat partisi mensubu ve aynı zamanda köy ağası, hırsız memurları evinde yedirip, içirip bugün 50.000 dönüm üzerinde araziyi kendine mal ettirdi. Ancak kıyıda köşede hazineye ait bir kaç dönüm arazi kalmış ise de, 1976 tarihinde Batmandaki zengin ve kapkaççı kişiler sözde tuğla ve kiremit fabrikası kuracağız diye harekete geçtiler ve 67 nolu parsele el attılar. Söz konusu 67 nolu parsel köyümüzde 6 çiftçi ailesini geçindirmekte ve tarım arazisi olarak kullanılmakta idi. Hırsız müteşebbislerin gayeleri fabrika kurmak değil, araziyi işgal etmek idi. Çünkü söz konusu arazinin civarında bulunan şahıs arazilerinin dönümü 300.000 ve 700.000 TL. arasında satılmaktaydı. BİZ BU KONUDA HERNE KADAR İLGİLİLERE MURACAAT ETTİYSEKTE İLGİLİLERE SESİMİZİ DUYURAMADIK. Temmuz-1976 tarihinde Toprak yürüyüşü adı altında eyleme geçmek mecburiyetinde kaldık. Ve böylelikle fabrika başka yere kuruldu. Fakat hırsız fabrikatörler sözkonusu araziyi elde etmek için gece gündüz uğraştılar. 9/4/ 1979 tarihide sözkonusu arazinin hırsız fabrikatörlere satıldığını müracaatım üzerine Maliye Bakanlığı Siirt Defterdarlığı Milli Emlak Müdürlüğünün 991/2879 sayılı yazı ile bizlere tebliğ edilerek sözkonusu arazinin satılmadığı iddia edilmiştir. Yine Maliye Bakanlığının Ankara'dan bize gelen 26/6/1979 tarihli ve 33031 19141-79 Şb. 3/2 Md./18951 yazılarıyla 728 nolu parsel arazinin engebeli ve çukur olduğu için ve tarıma elverişli olmadığından Tuğla-Kiremit fabrikasına ham madde olarak satıldığı iddia edilmektedir. Söz konusu toprağın fabrikada işlenmesi için satıldığını ve başka bir amaçla kullanılmayacağı ilgililerce bizlere bildirilmiştir. Şimdiyse kıraç, engebeli ve çukur dedikleri arazinin halen bir kısmında kavun karpuz ekili, diğer kısmında da buğday ekilidir. Hırsız fabrikatörler bu araziyi elde etmek için Batman Malmüdürü Cemil Elçi ve Siirt defterdarı İsmail Savaş'la elbirliği, işbirliği yaptılar ve sözkonusu araziyi elde etmek için 1 milyon 140 bin lira rüşveti adı geçenlere verdikleri haberini aldım. Ben Batman kaymakamı Ünal Varol'a şifaen söyledim. Alınan rüşvetin bazı memurlara dağıtıldığını ve Milli Emlak memuru Şemsettin İnsel'e de 2800 lira teklif edildiğini söyledim. Kaymakam ise bana dilekçe yaz, para numarasını da yaz dedi. Ben ise adı geçen bu şahısı çağırıp ifadesini almasını söyledim. Fakat Kaymakam buna yanaşmadı. Milyonları yiyen şahıslara birşey olmadığı halde parayı almayan zavallı Şemsettin İnsel, bu durumu bana bildirdiğinden bir hafta sonra işbirlikçiler tarafından Beşiri ilçesine sürgün edildi. Şimdi ise sayıları 60'ı bulan hırsız fabrikatörler bu toprağı fabrikada işlemeyip kendi aralarında parsellemişlerdir. Sözkonusu bu arazinin bugünkü rayice göre dönümü 700-800 bin lira arasında satılmaktadır. Bu araziden bıçakçı köyünden çiftçi Mehmet'e de 200 metrekarelik yer verilmek istenmiş, adı geçen bu şahıs arazinin köylünün malı olduğunu bildiğinden bu teklifi kabul etmemiştir. BU YOLSUZLUĞU VE HIRSIZLIĞI GAZETENİZ VASITASIYLA KAMU OYUNA VE İLGİLİLERE DUYURMAYI BİR KÖY İHTİYAR HEYETİ ÜYESİ OLARAK DUYURMAYI GÖREV BİLİYORUM.

Batman Malmüdürü Cemil Elçi, Elçilik soyadına güvenerek Siirt Defterdarı İsmail Savaş ve Milli Emlak genel müdürü Kemal Savaş'ın soyadına güvenerek, bu yolsuzluğu yapmışlardır. İLGİLİLERİN KONUYA EGİLMESİNİ YAPILAN SATIŞIN GEÇERSİZ SAYILMASINI ARZ VE TALEP EDİYORUM.

OSMAN TİBİK—BATMAN

Sayın Bakan'a soruyoruz, Bu mudur Cumhuriyet öğretmeni?

Bizler Orhangazi Lisesi öğrencileriyiz. Anlatacağımız olaylar genellikle Türkiye'nin her yerinde olmaktadır.

Sayın Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, bu hocalarımız hakkında şöyle açıklamada bulunmaktadır: Cumhuriyet ve Atatürk ilkelerini yerine getirecek öğretmenlerin her zaman arkasındayız, ama ülkeyi bölmek isteyen komünist öğretmenlerin içimizde yeri yok demektedir. Şimdi anlatacağım olayı Sayın Bakan okusun da karar versin ki, kimin Cumhuriyet ve Atatürk ilkelerini yerine getirip getirmediğini ortaya çıkarsın.

Sizlere anlatacağım olay, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde bulunan Orhangazi Lisesi'nde geçmektedir. Okulmuzda 1. dönem bazı dersler boş geçti. 2. döneme başlarken iktidarda A.P. hükümeti vardı. İktidarın öğretmenlere neler yaptığı hepinizce malum, biliyorsunuz. Bu sürülme olaylarından okulumuz da nasibini aldı. 8 öğretmenimiz sürüldü ve yerlerine ne kadar faşist öğretmen varsa onları getirdiler. İkinci dönem başlarında kimya dersimiz de doldu (keşke dolmaz olsaydı). İlk dersimiz de hocamızla tanıştık, tabi hocamız öğrencilere çaktırmadan siyasi polemiğe girdi, ama bunun farkına kimse varmadı. Daha sonraları derste: "Oğlum ders niye dinlemiyorsun. Bu öğrettiklerimi çok iyi mi biliyorsun? İyi biliyorsan niçin geliyorsun buraya. Çık git burdan" gibi sözler söylemeye başladı. Sınıfta yedi kız arkadaşvar vallahi onun sözü beni utandırdı, ama kendisi hiç utanmadı. Bakın bakın Cumhuriyet öğretmenine bakın! Bu lafların ne insanlıkla ilgisi var ne de öğretmenlikle. Bir de kalkmış sayın bakan 'Cumhuriyet öğretmenlerine her zaman kapımız açık, ama komünistlere hayır" diyor. Gel de şimdi isyan etme, yıllardır halkımızı uyuttular, eğitim yaptırıyoruz diye şimdi de hiç değilse öğretenleri yerinde bile bırakmıyorlar, ya açığa alıyorlar ya da sürüyorlar faşistlerin çok olduğu bölgelere.

Sizlere anlattığım bu faşist yamyam, daha sonra bir çok arkadaşın başını yaktı. Birsürü olay çıkarttı, faşistleri devrimci öğretmen ve devrimci arkadaşların üzerine kışkırttı. Bizi nasıl cevaplayacağını bilemiyoruz ama öğrenciler olarak bunları kınıyoruz.

Saygılarımla.

ORHANGAZİ LİSESİNDEN BİR ÖĞRENCİ

KÜÇÜMEN — Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

İş güvenliği ve işçi sağlığı

Kimya Mühendisleri Odası
İşçi Sağlığı İş Güvenliği Komisyonu

— 2 —

İşyeri denetimlerindeki etkinsizleştirme, inşaat işkolunda daha kat merli hale getirilmektedir. Dünkü yazıda bir bölümünü sıraladığımız "süre" tanımaların da ötesinde, inşaat işyerleri hiç "kapatma veya durdurma cezası" uygulanamayacak işyerleri kapsamı içine sokulmaktadır. Üstelik de bu işlemi gerçekleştirebilmek için, yine yasa-dışı bir yol izlenmekte ve yalan-dolana başvurulmaktadır. Şöyle ki: İşçi Sağlığı ve iş güvenliği tüzüğünün 518. maddesinde belirtilen "açıkta yapılan işlerden" sayılacaktır. denilmektedir. Ancak anılan madde aynen şöyledir:

Madde 518: Kaynak işleri yapılan işyerlerindeki gaz tüpleri, borular, elektrik kabloları ve benzeri malzeme; ezilmeyecek, devrilmeyecek veya düşmeleri veya çarpmaları önlenecek şekilde yerleştirilmiş olacak ve elektrik kaynağı yapılan yerlerde, uygun paravan veya bölmeler bulundurulacaktır.

İnşaat işyerlerine tanınan bu ayrıcalık, en çok ölümlü iş kazasının bu işkolunda görülmesi, en düşük sendikalaşma oranının yine bu işkolunda bulunduğu ve dolayısıyla en yüksek sömürme oranına bu işkolunda ulaşıldığı gerçeği, büyük sermayenin bu alana girişinin kanıtlarını oluşturmakta ve hükümetin yasa-dışı tekelci yüzünü bütün açıklığı ile ortaya koymaktadır.

Anılan genelgenin peşi sıra, memur ve müfettiş kıyımları yoğunlaştırılmış, Çalışma Bakanlığı işyerlerindeki polis baskısı arttırılmıştır. İlerici memur ve müfettişleri canından bezdirmek ve görevden kaçırmak için her türlü baskıcı yönteme başvurulmuş; işçilerin canını, sağlığını korumaktan vazgeçen Çalışma Bakanlığı, kendi memurlarının canına, sağlığına yönelik zorbalıklara omuz vermiştir. Bu sürgün-kıyımlarla, ailelerin parçalatılması, zaten zor olan yaşam koşullarının daha da zorlaştırılması, hem çalışıp hem okumak zorunda olan bazı genç memurların çıkmazda bırakılması, insan haklarına ve "bir kişinin suçu yargıç yoluyla saptanmadan cezalandırılamaz ve bu ceza infaz edilemez" biçimindeki yasalara karşın insanların dövülmesi ve tartaklanması eylemleri sergilenmiştir.

1980 Mayıs ayı başlarından başlayarak ise Çalışma Bakanlığı denetimi etkinsizleştirici, kendi çalışanlarını baskı altında tutucu davranışlarında yeni bir tırmanma içine girmiştir. Çalışma Bakanlığı'nın politikasındaki bu tırmanışın, ülkemizdeki faşist terörün tırmanışıyla eş zamanlı oluşu diğer bir dikkat çekici ve iktidarın niteliğini ortaya koyucu ögeyi oluşturmaktadır.

3 dönem: (5.5.1980 sonrası)

5.5.1980 gün ve 11 sayılı Bakanlık genelgesi ile, bir önceki genelgenin beceriksizlikleri örtülmeye açık seçik olan yasa-dışı görünümü törpülenmeye çalışılmaktadır. Ancak, amaç aynı olduğundan yine de yasal bir çizgiye gelindiğini söylemeye olanak yoktur. Nitekim genelgenin 2/a maddesinde işverenlere tehlike yaratacak eksikliklerini giderebilmeleri için "süre" tanıma anlayışı sürmekte ama müfettiş tehlike yaratacak ünitelerde işçi çalıştırılamayacağını "kağıt üstünde" işverene söylemek zorunda bırakılmaktadır. Bu, Çalışma Bakanlığı'nın yaptığı yasadışı davranışların sorumluluğunu almaktan bile korkar hale geldiğini göstermektedir. Çünkü eksiklerini gidermek için süre tanınan işverenin, bu işyerinde, anılan eksiklerden ötürü bir kaza ya da hastalanma ortaya çıktığında, sorumluluğa, yasaya aykırı olarak işverene süre tanıyan Çalışma Bakanı da ortak olmaktadır. Ancak işverene kağıt üzerinde bu ünitelerde çalışılmaz uyarısı yapıldıktan sonra, Çalışma Bakanı, yasaların pençesinden kendini kurtarabildiğini sanmaktadır. Buna karşın, müfettişin "çalışılmaz" uyarısı hiç bir yasaya dayandırılmadan ve "Mühürleme" işlemine geçilmeden tamamlandığı için de kağıt üzerinde kalmaktadır. O halde genelgenin işçilerin sağlığını koruma yönünde bir adım gibi görününen bu maddesi aslında, çirkin bir davranışı örtmeye çabalamaktan öte bir şey değildir.

İnşaat işkolu ile ilgili bir önceki genelgedeki yasa-dışı tutum sürdürülmektedir. Ancak bu konudaki yalan dolan da saklanmaya çalışılmaktadır. Bu kez, işçi sağlığı ve iş güvenliği tüzüğünün Geçici 2. maddesi ile yürürlükte bırakılan eski tüzüğün 518. maddesine atıf yapılarak inşaat işyerleri "açıkta yapılan işlerden" sayılarak, "kapatma ve durdurma cezaları" uygulanmayacak işyerleri safına sokulmaktadır. Buna karşın, anılan eski tüzüğünün 518. maddesinin saydığı "açıkta yapılan işler" şunlardır:

Madde 518 .. İşçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından özel şart ve tedbirleri gerektiren kablo döşemesi, dalgakıran, tünel, kanalizasyon inşaatı gibi yeraltında veya su altında çalışacak işlerin ve her türlü kara nakliyatı ve her türlü yol onarımı ve bakımı gibi açıkta çalışan işler"...

Görüldüğü gibi yasal yönden, yapı işkolunun çok küçük bir kesimi, özel şart ve tedbir gerektiren ve açıkta yapılan sayıldığı halde, Çalışma Bakanlığı yeni bir yalana başvurarak bunu tüm yapı işkolu için geçerli saymakta ve yasa-dışı uygulamanın yeni bir örneğini vermektedir.

Tıpkı daha önceki genelgede olduğu gibi, bu genelgeyle de işverenlerin, işyerlerinde yasalara uymadıkları görüldüğünde, yasal kovuşturma açılamayacak, ancak tanınan belirli süre içinde bu eksiklerini gidermedikleri takdirde suçlarının cezalandırılması istenebilecektir. Bu da Çalışma Bakanlığı'nın işverenlere bir lütfu'dur. İş Yasası, yasanın çiğnenmesi karşısında verilecek cezaları gösterdiği halde, Çalışma Bakanlığı kendisinde olmayan bir "af" yetkisini kullanarak işverenleri bağışlamaktadır. Böylece işçilerinin sağlığını korumayan işveren, devletten "himaye" görmektedir.

İş güvenliği denetimlerinde müfettiş ekibi başına düşen denetim sayısının düşürülmesi: Daha önce müfettişlerin oluşturduğu her ekip başına 20 olan aylık denetim sayısı, bu gruplardaki müfettiş sayılarının artırılmasına koşut olarak 15'e düşürülmüştür. Böylece Çalışma Bakanlığı, iş güvenliği denetimi ödevini iyice yapamaz hale gelmekte ve bir ayda denetlenen işyeri sayısında, CHP Ağırlıklı hükümet döneminde yapılana oranla % 80 azalma ortaya çıkmaktadır. Halbuki, çeşitli olanakların tam olarak kullanılması ve bazı aşamalar yaparak denetimi yapılan işyerlerinin sayısında bugünküne oranla 20 kat artış sağlamak olasıdır.

Adres saptaması adı altında denetim yapan müfettiş sayısında azaltma: Elde olmayan yeni işyeri adreslerinin saptanması için müfettiş grupları oluşturmak ve bunlardan yeni adresler bekleme doğru bir öze yanlış bir biçim giydirmekten öte bir şey değildir. Çalışma Bakanlığının yeni işyeri adresleri elde etmek istemesi kadar doğal bir şey olamaz. Ancak bunu elde etmek için bir çok kamu kuruluşu ve meslek odasıyla yazışmak olası iken, bunu müfettişlerin bireysel çabasına bırakmak; hem o müfettişlerin denetime çıkmaması yoluyla denetim işlevini daha da etkinsizleştirme ve hem de Bakanlığın saygınlığını çeşitli kuruluşlar indinde azaltıcı sonuçlar getirmektedir.

Bazı müfettiş yeterlik sınavlarının iptali: Yeni hükümet yeni bir yasa-dışı tutumla, ilerici özellikleri ağır basan müfettişlerin yeterlik sınavlarını iptal etmiş ve teftiş yetkilerini ellerinden almıştır. Böylece iş güvenliği denetiminin ilerici, işçiden yana girişimlerden tümüyle arındırmak düşlenmektedir. Yargı organlarının kararları ile bu uygulamalar geri döndürülse de zaman kazanma ve kendi çalışanlarını huzursuz etme yoluyla kısmi başarılar sağlanmak istenmektedir.

Yeni iş güvenliği müfettişliği sınavı açılması: Çalışma Bakanlığı kendi içindeki iş güvenliği müfettişlerini yıldırma, kaçırma, atma ve büyük ekipler içinde etkinsizleştirmeye çalışırken öte yandan elindeki boş kadroları da kendinden yana kişilerle doldurma çabasına girmiştir. Geçmiş MC dönemlerinde yapılan sınavlardaki yolsuzluk, yasa-dışı ve işçi düşmanı tutumlar hatırlanırsa, bu sınavlarla müfettiş almanın altında yatan amacın "işçilerin sağlığını daha iyi korumak" olmadığı belirgin olarak ortaya çıkar.

SONUÇ OLARAK, diyebiliriz ki: Bugün, AP Azınlık Hükümeti'nin elindeki Çalışma Bakanlığı'nda, iş güvenliği denetimi yapıldığı söylenemez. Çok küçük sayıda işyeri görülerek, müfettişler dolap-beygiri örneği dolaştırılacak, işçiler "sağlığınızı ve güvenliğinizi koruyoruz" diye aldatılarak, yasalar ve Anayasa çiğnenmekte, işçilerimize felaket tohumları saçılmaktadır.

— SON —

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

7 TEMMUZ

1967 Ankara'da Havuzlu Çiçek Lokantası'nda çalışan işçiler greve başladı.

UYANIŞ MİTİNGİ

İstanbul Hürriyet meydanında binlerce ilericinin, yurtseverin ve devrimcinin katıldığı Uyanış Mitingi yapıldı.

1978 Çanakkale tutukevinde "Ölüm Orucu" tutan 16 devrimci tutuklu ve hükümlü rahatsızlandıkları için hastaneye kaldırıldı.

1979 İstanbul'da 1 Mayıs Gecekondu mahallesinin bitişiğindeki 200 evin yıkılmak istenmesi üzerine halk direnişe geçti.

Mısır-İsrail görüşmelerinden bir sonuç beklenmiyor

● ABD görevlisi Sol Linowitz; İsrail'le Mısır arasında çelişki ve anlaşmazlıkların çokluğuna rağmen, görüşme yapılmasını sağladı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kahire'de 10 Temmuz'da başlaması kararlaştırılan Mısır İsrail arasındaki Filistin'in özerkliği konulu görüşmelerden bir sonuç çıkması beklenmiyor.

İki taraf arasında anlaşmazlıkların sürdüğü, daha şimdiden İsrail temsilcisi Josep Burg ve Mısır temsilcisi general Hasan Ali arasında , Kudüs'ün görüşmelerde ana konu olup olmamasına dair anlaşmazlık çıktığı bildiriliyor.

İsrail temsilcisi Josef Burg "Kudüs'ün durumu görüşülmelidir, ancak anlaşma kapsamına alınmamalıdır. Kudüs İsrail'in bölünmez bir başkentidir" derken, Mısır temsilcisi Hasan Ali ise "her şeyin görüşülebileceği temeli üzerine tartışıyoruz" şeklinde konuştu.

Görüşmelerin 10 Temmuz'da başlatılması kararı alınmadan önce Mısır, ön ayak olması için ABD'den yardım istemişti. ABD temsilcisi Linowitz'in taraflarla yaptığı temaslar sayesinde bir tarih üzerinde karar kılınmasının bir başarı olduğu öne sürülüyor. Linowitz yaptığı açıklamada, görüşmelerde Filistin'in özerkliği konusunda anlaşma sağlanmasının hedeflendiğini kaydetti ve bir anlaşmayı engelleyen koşulların ortadan kaldırılması için ABD'nin yeni yaklaşımları olduğunu söyledi. Bu yeni yaklaşımlar konusunda hiç bir açıklama yapmayan Linowitz, gerek görülürse ve istenirse Carter'ın da görüşmelere katılabileceğini; fakat şimdilik böyle bir şeyin söz konusu olmadığını belirtti.

Görüşmelerin bir dizi komisyon toplantıları biçiminde altı ile sekiz hafta sürebileceği, Mısır ve İsrail'in bu konuda bile tam anlaşma içinde olmadıkları kaydedildi.

Schmidt ve Giscard, Sovyet-Avrupa ilişkilerini gözden geçirecek

Fransa Devlet Başkanı Giscard Almanya'ya gidiyor

● *İki liderin aralarında görüşecekleri en önemli konunun, Avrupa'daki Doğu-Batı askeri dengesi olacağı bildirildi*

● ***Sovyetler Birliği, Schmidt'in Moskova'yı ziyaretinden sonra, ABD ile karşılıklı silahların sınırlandırılması konusunu görüşmek için önkoşul aramaktan vazgeçtiğini bildirdi***

BONN (AJANSLAR)

Fransa Devlet Başkanı Giscard D'Estaing, bugün Almanya'ya giderek, Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'le son Sovyet—Alman temasları hakkında görüşmeler yapacak.

Almanya Başbakanı Schmidt, Giscard D'Estaing'e, Moskova'ya yaptığı ziyaretle ilgili izlenimlerini anlatacak; böylece iki lider Avrupa' ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri yeniden değerlendirecekler. Bilindiği gibi, Giscard D'Estaing' de Mayıs ayında Varşova'da Brejnev'le bir görüşme yapmıştı.

İki liderin aralarında görüşecekleri en önemli konuyu, Avrupa'da karşılıklı askeri önlemlerin sınırlandırılması sorunu oluşturuyor. Daha önce Federal Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietricih Genscher, ABD'ye giderek, burada Sovyet—Alman görüşmelerinden elde edilen sonuçları aktarmıştı. Schmidt'in Moskova'da yaptığı temaslar sonucu, Sovyetler Birliği, ABD ile nükleer silahların sınırlandırılması konusunu görüşmek için artık ön koşul istemeyeceğini bildirmişti. Daha önceleri, SSCB; ABD ile yeniden SALT görüşmelerine başlamak için, NATO'nun Avrupa'ya nükleer füze yerleştirme planını durdurmasını şart koşuyordu.

Schmidt'in ziyaretinden sonra yapılan açıklamaya göre ise, Sovyetler Birliği artık, görüşmelere başlamak için böylesi bir ön koşul aramaktan vazgeçtiğini bildirdi.

Giscard D'Estaing'le Helmut Schmidt bu yeni durum karşısında Avrupa'nın alacağı tavrı saptamaya çalışacaklar.

Schmidt ve Giscard, Sovyet D. Başkanı Brejnev'le Afganistan bunalımından sonra ilk görüşen Batılı liderler oldu.

Almanya, SSCB sayesinde enerji politikasındaki açığı kapatabilecek

● *Moskova'da yapılan son görüşmelerde enerji sorunu önemli bir yer tuttu. İran devrimi ve Cezayir'in politik değişimleri nedeniyle Federal Almanya'nın azalan tabii gaz ve petrol alımlarını Sovyetler Birliği'nin karşılaması kararlaştırıldı*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa'ya yaptığı tabii gaz ve petrol satışlarını arttırması nedeniyle Federal Almanya'nın enerji politikasındaki açıkları kapatması bekleniyor.

Sovyetler Birliği ile Federal Almanya arasında yapılan son görüşmelerde ekonomik işbirliğine yönelik anlaşmaların yürürlüğe girmesiyle, Sovyetler Birliği'nin Federal Almanya'ya yaptığı tabii gaz ve petrol satışlarında artış olacağı kaydedildi.

Sovyet yetkilileri geçtiğimiz hafta, Sibirya'daki petrol kuyularını Batı Almanya ve Avrupa ülkelerinin yılda 40 milyar metre küp petrol ve tabii gaz çekebileceği bir yer haline getirilmesinin planlandığı yolunda bir açıklama yaptılar. Şu anda yürürlükte olan anlaşmalar gereğince Federal Almanya , Sovyetler Birliği'nden yılda 10 milyar metreküp petrol ve tabii gaz temin ediyor. İtalya'nın 11 milyar metreküp, Fransa ve Avusturya'nın da yaklaşık ölçüde petrol ve tabii gaz satın aldığı bildiriliyor.

Özellikle İran devrimi ve Cezayir'in petrol politikasına getirdiği değişikliklerin ardından, Batı Avrupa ve Federal Almanya'nın enerji bunalımı daha da ağırlaşmıştı. Batı Avrupa'nın Sovyetler Birliği'nden ve Norveç'ten temin ettiği tabii gaz ve petrol'ün bu sorunu çözebilecek bir yeterlilikte olmadığı, bu nedenle de son görüşmelerde bu konunun ağırlık kazandığı gözlendi. Federal Almanya İran'dan Şah rejimi sırasında yılda 11 milyar metreküp kadar tabii gaz almaktaydı. Fakat devrimden sonra bu alım son derece azaldı. Cezayir ise Batı Avrupa'ya 1980 sonlarına dek yılda 17 milyar metreküp tabii gaz temin ediyordu. 1980'in ikinci yarısından sonra Cezayir, tabii gaz satışlarındaki politikasını değiştirdi. Bu durum Batı Avrupalı ülkeleri daha da zor duruma düşürdü.

Öte yandan Sovyetler Birliği'nin petrol üretiminin Mayıs ayında rekor düzeye ulaştığı bildirildi. Sovyetler Birliği'nin Mayıs ayındaki petrol üretimi günde 12,1 milyon varil yükseldi. Sovyet petrol üretimi geçtiğimiz 12 ay içinde sürekli artış kaydederek, bu yılın ilk beş ayı içinde yapılan tahminleri aştı.

Artan petrol üretimi sayesinde Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa'ya petrol satışlarının artacağı büyük bir ihtimal olarak görünmektedir.

TAYLAND VE ÇİN BAŞBAKANLARI TOKYO'DA BİR ARAYA GELİYOR

BANGKOK (AJANSLAR)

Tayland Başbakanı Prem Tinsulanonda'nın, Çinli meslektaşı Hua Kuo Feng ile önümüzdeki Çarşamba günü Tokyo'da bir görüşme yapacağı bildirildi. İki Başbakan arasında yapılacak görüşme, Tayland —Kamboçya sınırındaki çarpışmalardan sonra iki ülke arasındaki ilk yüksek düzeyde toplantı olacak. İki Başbakan, görüşme sırasında Çin Hindi'ndeki son bunalım üzerinde duracaklar.

Öte yandan eski Japonya Başbakanı Masayoşi Ohira'nın cenaze töreni dolayısıyla Tokyo'ya gelen liderler arasında, Tayland ve Çin Başbakanlarından başka, ABD Başkanı Carter'da bulunuyor. Carter'ın da Huo Kuo Feng ile bir görüşme yapması bekleniyor. Bu görüşme sırasında da ele alınacak konu, Güney Doğu Asya'daki kriz ve ABD—Çin—Tayland üçlüsünün bu bunalım karşısında alacakları tavır olacak.

Piskopos Desmond Tutu, geçtiğimiz aylarda Güney Afrika'lı siyah işçilerin başlattığı grevleri destekleyen bir yürüyüş düzenlemiş, bu nedenle hakkında soruşturma açılmıştı.

GÜNEY AFRİKA'NIN ÖNDE GELEN ZENCİ LİDERLERİNDEN PİSKOPOS TUTU:

"ABD, GÜNEY AFRİKA'DAKİ IRKÇI REJİME YARDIMCI OLUYOR"

● Güney Afrika Kiliseler Konseyi'nin başkanı olan ve önde gelen siyah liderlerden birisi sayılan Desmond Tutu, çeşitli kereler 'yönetime muhalefet'ten tutuklanmış, pasaportu elinden alınmıştı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Afrika Kiliseleri Konseyi Başkanı ve Güney Afrika'daki en önemli siyah liderlerden biri olan Piskopos Desmond Tutu, Amerikan Newsweek dergisiyle yaptığı bir söyleşide, ülkesindeki ırkçı yönetimin baskıları ve genel siyasi görünüm üzerine soruları yanıtladı. Güney Afrika hükümeti tarafından çeşitli kereler pasaportu elinden alınan ve tutuklanan Piskopos Tutu, Güney Afrika'daki siyasi karışıklıkların nedenlerini soran Newsweek muhabirine, "Siyahlar, kendilerini böylesi bir köleliğe mahkum eden bu düzenden artık yeterince acı çektiklerini dile getiriyorlar yalnızca" cevabını verdi.

Ülkedeki huzursuzluğun dış kaynaklı güçlerce yaratıldığı iddiasına da değinen piskopos, "Dışarıdan birinin bana 'geto' da yaşamak istemediğimi hatırlatılmasına hiç gerek yoktur. Yaşamın kendisi, bu talepleri açıkça ortaya koymaktadır." şeklinde konuştu.

Güney Afrika'daki politik duruma ilişkin olarak BM kararlarını hatırlatan ve bu kararlar uyarınca Güney Afrika Cumhuriyetine ambargo uygulandığını vurgulayan Amerikan Nesweek dergisi, Tutu'ya bu kararın ne derece etkin olduğunu ve ABD'nin Güney Afrika'daki "durumu düzeltmek" için yaptığı çabaları sordu. Tutu, Batı'nın Güney Afrika üzerinde ekonomik, politik ve diplomatik bir zorlayıcılık uygulamasının, 'hiç dillerinden düşürmedikleri', 'insan hakları' gereğince zorunlu olduğunu belirterek, "ABD'ye gelince, o Güney Afrika'da iddia ettiğiniz gibi bir şeyleri düzeltmeye çalışmıyor, aksine varolan rejimin kendisini yenilemesine ve güçlendirmesine yardımcı oluyor." dedi.

Güney Afrika yönetiminin ekonomik ve politik olarak son derece güçlü olduğunu kabul ettiğini belirten Tutu, "Ancak, beyazlar da kendi aralarında çok bölünmüşlerdir. Afrikaneer'ler arasında bile bu bölünme belirgindir. Güney Afrika yönetimi dünya çapında her geçen gün biraz daha yalnızlığa itilmektedir" dedi.

Güney Afrika Başbakanı Pieter Botha'nın, "ırk ayrımcı politika'da reformlar yapılacağını söylediğini hatırlatan ve bu konuda bir gelişme olup olmadığını soran gazeteciye verdiği cevapta, Tutu, "Botha'yı bunları söyleyebilme cesaretini gösterdiğinden dolayı kutladım. Botha yandaşlarıyla kıyaslandığında biraz daha makul bir insandır. Zaten öyle de olmak zorundadır. Kendi askeri danışmanları bile kendisine , bir savaş halinde Güney Afrika yönetiminin her koşul altında bu savaşta yenik düşeceğini ifade etmişlerdir. Çünkü, karşılarında yüzde 80'i yıllardır ezilmiş, hor görülmüş, insanlık dışı bir köleliğe mahkum edilmiş bir halk vardır. Ancak, Botha'nın 'tumturaklı sözler söyleyebilme yeteneğine sahip bir kişi' olduğu da inkar edilemez. Zaten bizim gibi bir ülkenin başbakanı, bu yeteneğe sahip olmadan bu tür sözler söyleyemez." şeklinde konuştu.

•●•

Güney Afrika, topraklarında gerilla barındırmaması için Zimbabve'yi uyardı

JOHANNESBURG(REUTER)

Güney Afrika Cumhuriyeti, kendi ülkesine yönelik gerilla baskınları sırasında Zimbabve topraklarının) kullanılmasına izin verilmemesi için Zimbabve'yi uyardı. Beyaz azınlık yönetiminin Başbakanı Pieter Botha, Güney Afrika'nın Namibya benzeri bir durumun yaratılmasına seyirci kalmayacağını ve Zimbabve'de bulunabilecek "terörist" üslerinin anında yok edileceğini bildirdi.

İki hafta önceki televizyon konuşmasında Botha, Güney Afrika'ya komşu devletleri tehdit ederek, topraklarının gerilla saldırıları için sıçrama tahtası olarak kullanılmamasını, aksi halde Güney Afrika'nın Angola'ya yaptığı gibi bir tepki göstereceğini söylemişti.

Güney Afrika'nın bir ay önce başlattığı Angola işgali hala sürerken, Angola'nın Portekiz Büyükelçisi Sebastiao, bir açıklama yaparak, Batılı ülkeleri, Güney Afrika'nın Angola'yı işgal etmeye başlaması karşısında kayıtsız davranmakla suçladı. "kendilerine Angola'nın dostu diyen bu ülkelerden, bağımsız bir devletin egemenliği konusundaki tutumlarını açıkça ortaya koymalarını istiyoruz" diyen Sebastiano, gerekirse Kübalılardan yardım isteyeceklerini sözlerine ekledi.

PAPA, BREZİLYA'DA İŞÇİLERİN YAŞAM KOŞULLARINI KINADI

SAO PAULO (REUTER)

Brezilya'yı ziyaret etmekte olan Papa II. Jean Paul sayıları milyonları bulan Brezilyalı işçilerin yaşam koşullarının çok kötü olduğunu söyleyerek, bu insanların, sendika kurma ve daha hakça ücret alma hakkına sahip olduklarını belirtti.

12 gün sürecek olan Brezilya gezisinin dördüncü gününde Sao Paulo eyaletine gelen Papa'nın konuşmasını çok sayıda işçi izledi.

Sao Paulo eyaletinde, Nisan ayında 200 bin metal işçisi yaklaşık bir ay süren bir grev yapmış, bu arada Kilise'de işçilere büyük destek sağlamıştı. Grev sırasında Brezilya hükümeti ise, çok sayıda işçi liderini ve sendikacıyı tutuklatarak, işçilerin isteklerini kabul etmemişti.

FİLİPİNLER'DE AMERİKAN ALEYHTARI GÖSTERİLER YAPILDI

MANİLA (AFP)

Filipinler'de 4 Temmuz tarihinde kutlanan "ABD - Filipinler dostluk günü"nü protesto etmek amacıyla gösteriler yapıldı, çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gösteriler sırasında ayrıca ülkedeki sıkıyönetimin de kaldırılması istendi. Gösterilerden sonra, gözaltına alınan kişilerin arasında muhalefete mensup iki parlamenter ve kentin eski belediye başkanlarından ikisinin de bulunduğu anlaşıldı.

Ülkedeki muhalefet hareketlerinden biri olan "Filipinliler Özgürlük Birliği" (CLUP) ise, bir bildiri yayınlayarak ABD'nin Filipinler'i sömürdüğünü, bu nedenle, gerek Filipinler, gerek ABD için 4 Temmuz gününün "tatsız bir alaydan öteye gitmediğini" savundu.

EKONOMİ

Tanzanya'da "IMF'nin gelişmekte olan ülkeler ile ilişkileri" konulu konferans yapıldı

Bağımlı ülkeler IMF'de söz sahibi olmak istiyor

● Halen 10 metropol ülke, 140 üyeli IMF'deki toplam oy hakkının %56' sına sahip. ABD ise tek başına oyların % 19.83'ünü elinde bulunduruyor

EKONOMİ SERVİSİ

Uluslararası Para Fonu'na üye olan bağımlı ülkelerin temsilcileri IMF'nin içinde daha fazla söz hakkına sahip olmak ve faaliyetlerini eleştirmek üzere Tanzanya'nın kuzeyindeki Arusha'da bir konferans düzenlediler. Konferansa bazı batılı ülke temsilcileri de katıldı.

Konferansta evrensel ve demokratik yeni bir mali örgütün kurulması istendi. Toplantı sonunda açıklanan bildiride, IMF'nin bağımlı ülkelere karşı uyguladığı politika "tehdit edici" olarak nitelendirilerek, IMF'nin gerçekliğini yitirdiğini ileri sürüldü. Toplantıda ayrıca Birleşik Amerika dolarının yerini alacak yeni bir dünya para birimi oluşturulması için çağrıda bulunuldu. Bu arada Jamaika ve Tanzanya hükümetlerinin ekonomik kalkınma için IMF'nin öne sürdüğü koşulları kabul etmemeleri kutlandı. Geçtiğimiz aylarda her iki ülke de ekonomik kalkınmaları için IMF'nin ilerisürdüğü koşulları yerine getirmektense, bu kuruluşla olan ilişkilerini kesecekleri bildirmişlerdi.

Yaklaşık 50 delegenin katıldığı konferansta, sonbaharda yapılacak olan IMF'nin yıllık toplantısına sunulmak üzere, bir talepler listesi hazırlandı. Konferans "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen" için yapılan Kuzey Güney diyaloglarından biriolarak nitelendiriliyor. "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen" talebi, dünya kapitalist sisteminde, bağımlı ülkeler lehine reformlar yapmaya yöneliktir. Konferansa katılan konuşmacılar IMF'nin yetersizliği, 1970'lerde IMF'nin reçetelerine uyan ülkelerin deneyimleri, ve uluslararası para sisteminin yeniden yapılanması konuları üzerinde durdular.

Delegeler, ilkönce Peru'da IMF önerilerine uygun olarak uygulanan istikrar tedbirleri üzerine hazırlanan bir rapor tartıştılar. Bilindiği gibi Kuzey—Güney ilişkileri hakkında hazırlanmış olan Brand Komisyonu raporu, IMF'yi, yoksul ülkelere gereksiz ve kabulu mümkün olmayan siyasi yükler dayatmakla suçluyordu. Arusha'daki Konferans'ta da Brandt Komisyonu'nun önerilerine benzer kararlar alındı. Bunlar arasında daha liberal politikaların izlenmesi ve artan petrol faturalarının yükü altında ezilen ülkelere yardımın arttırılması yer aldı.

Bağımlı ülkeler aynı zamanda, IMF'nin faaliyetlerinde daha fazla söz sahibi olmayı istediler. IMF'de oy hakkı her ülkenin bu kuruluşun fonuna yaptığı katkıyla orantılıdır. Halen 10 metropol ülke IMF'deki toplam oy hakkının yüzde 56'sına sahip. Toplam 140 üyesi bulunan bu kuruluşta, ABD ise tek başına oyların yüzde 19,83'ünü elinde bulunduruyor. Küçük ülkelerin oy hakkı oranları yüzde 1'den küçük oluyor.

Dünya Bankası'nın verdiği kredi zamanında kullanılmadığı için 93 milyon lira ceza ödendi

ANKARA (THA)

Dünya Bankası'ndan sağlanan 160 milyon dolarlık proje kredisinin kullanımda gecikmesi nedeniyle 93 milyon lira ceza ödendi.

1979 yılında TMO'nun gerçekleştireceği "Sakulu silo projesi" ile TCDD ve Denizcilik Bankası'nın ortaklaşa yürüteceği "İhracaat limanlarının rehabilitasyon projesi" için Dünya Bankası tarafından kredi verilirken yapılan anlaşmada, kredi kullanımında belirlenen zamanda bir gecikme olduğu takdirde bankaya binde 75 oranında "Kredi kullanımını geciktirme" cezası verileceği yükümlülüğü konmuştu.

Yetkililer, para sıkıntısı çekildiği böyle bir dönemde ödenen bu cezanın, uygulanan yanlış ekonomi politikasının bir sonucu olduğunu açıkladılar.

GÖSTERGE

Yorumsuz fıkralar

Arslan Başer KAFAOĞLU

Geçmiş ramazanlardan bir gün bir yolcunun yolu teravih namazı sırasında bir köye düşer. Köyde namazını edaetmek üzere, yolcu abdest alır ve köy camiine girer. Namaza durulur, bakar ki "Yarabbi durdum divanına, uydum imanına" diye, arkasında durduğu hoca duaları yanlış okuyor, namazda çeşitli hatalar yapıyor. Hayrette kalır. Namazdan sonra köyden birilerini yakalar sorar:

–Yahu bu adam kim? Namazı yanlış kıldırıyor. Ona gülerek şu yanıtı verirler:

–Biliyoruz ama ne yapalım. Eskiden bu adam her teravihte en arka sırada durur, bizim ayakkabıları biz çıkmadan yürütürdü. Düşündük taşındık, hiç olmazsa biz namaza oturunca gözümüzün önünde dursun diye imam yaptık. Evet duaları bilmiyor ama ayakkabıları da kurtardık böylece...

* * *

Meşrutiyet döneminin tanınmış kişilerinden Borozan Tevfik Efendi tarafından anlatıldığı söylenen bir fıkra,

"Kurtuluş savaşı biter, Borazan Tevfik Ankara'ya gelir, İstanbul'dan. Eski arkadaşları onu tanırlar. "Hoş geldin" falandan sonra,

–Yahu Tevfik bu ne hal? Üst baş hak getire, yatacak yer bulamadın galiba...

–Ne yapalım kardeş? Namık Kemal "Kalkın ey ehl-i vatan" dedi. Kalktık baktık ki yerimize başkaları oturmuş...

* * *

Bir yahudi boksör ile bir Arap boksör boks maçı yapıyor, Hakem de Yahudi... Maçın ilk raundlarında Arap boksörün bir yumruğu ile yahudi boksör düşer. Yahudi hakem saymaya başlar:

–Bir kalk Salamon, iki, üç, Yahudi milletinin şerefini düşün kalk Salamon, dört, beş ne olursun kalk Salamon, altı... Yahudi boksör bu kadar uzun süre geçince kendini toplar.

Her düşüşte Yahudi hakem bu numaraya girer... Bir yere gelinir ki Yahudi boksörün bir yumruğu ile Arap boksör düşer. O zaman hakem şöyle sayar:

–Bir, iki, üç, dört, beş, beş daha on...

* * *

Kıyamet günü Goebbels'e melaikeler sorarlar:

–Cenneti mi istersin, cehennemi mi?

Goebbels bir karara varmadan ikisini de görmek ister. Gösterirler, yemyeşil bir kır ortasında rahat bir kır evi. İçinde her konfor var. Huriler, güzel kızlar hizmet ediyorlar. "İşte burası cehennem" derler. Goebbels o vakit, "Cenneti görmeye gerek yok, ben cehennemi isterim" der. Ona imzalatırlar bu seçimini... Sonra iki bekçi gelir, onu alır götürür, katranların kaynadığı cehenneme. Goebbels orada ilgililere başvurur "Tanrının buyruğunu gösterin" der. Ona tanrının buyruğunu getirirler. Goebbels anlamaz, ona açıklarlar... "Sen dünyada siyahı beyaz göstermişsin..."

* * *

Bir fıkra da İsrail - Arap Savaşından... İsrail ordusundan Salamon bakar ki arkadaşı Simon durmadan izin alıp sılaya gidiyor. O günlerde de bir çocuğu doğmuştur. Çıkar kumandana izin ister. Kumandan geri çevirir... Salamon:

–Ama Simon hep izin alıyor...

–Simon kahramanlık yapıyor da ondan izin veriyoruz.

Salamon, Simon'un ağzından girip burnundan çıkar, nasıl kahramanlık ettiğini öğrenir. Simon'un öğüdü şöyledir:

–Sabah çok erken kalkıp garaja gidersin. Oradan bir tank alırsın ve sürer cephe çizgisine gidersin... Bağırırsın "Abdullah" diye... Abdullah bir tank ile gelir... Tankları değiştirirsiniz... Orada Abdullah burada da sen izine gidersiniz...

Salamon karşı çıkar:

–Olur mu böyle şey?

–Neden olmasın, zaten ikisi de Amerikan malı....

GÜNÜN GÖZLEMİ

Siyaset iğdişlerine

İlhami SOYSAL

Gensorunun ardından yapılan güvenoylaması sonunda, merkepten düşmüş karpuz gibi yayılan anamuhalefet partisi yöneticileri, kabahati yükleyecek günah keçisini de hemen buldular:

–Efendim MSP ve Erbakan kendilerine kazık atmış.

El yardımı ile gerdeğe girmeye kalkışanların, bu işi de beceremeyip başkalarını "güvenilmezlik"le suçlaması dahayli komik oluyor doğrusu. Şimdi, yiyemeyecekleri lokmaya ağızlarını açmış bağırışıyorlar:

–Efendim, bu memleketin sorunlarının üstesinden, hiç bir parti tek başına gelemez, onun için ortak bir onarım hükümeti gerekir...

Bir parti ki, yöneticilerinin sözleri sonuçta, biz tek başımıza bu ülkeyi yönetemeyiz itirafı anlamına gelir, çekiverin o partinin de, yöneticilerinin de kuyruğunu...

CHP bugün, açıkça bu durumdadır.

Gelelim MSP ve Erbakan'ın "kıvırması" hikayesine...

Şimdi insaf ile düşünülsün:

Adı MSP, Genel Başkanı Erbakan da olsa, bir siyasi parti, parlamento aritmatiği gereği "Anahtar Parti" durumundayken, durup dururken kendi kuyusunu kazar mı, Kendi siyasal çıkarları yoksa, durup dururken başına iş açar mı?

Neymiş? Güvenoylamasında, MSP de CHP ile birlikte beyaz yerine kırmızı oy verseymiş de AP'nin Demirel'li Azınlık Hükümeti düşseymiş.... Niye? Ecevit bey Başbakan olacakmış...

Peki MSP'liler sormazlar mı?Alıp da kaçan mı?" diye.

Ne olacaktı AP Azınlık Hükümeti düşseydi?

CHP değil mi, Bülent Ecevit değilmi "biz ülkenin sorunlarını tek başımıza çözemeyiz, onarım hükümeti kurmak gerekir" diyenler.

Peki, AP Hükümeti düşürülseydi de, MSP'lilerin "aziz ve muhterem kardeşleri" CHP'liler "Atatürkçü" AP'liler ve Feyzioğlu'yla anlaşıp ortak bir hükümet kursalar ve SİA ile NATO'ya bağlılık, IMF'ye kölelik konusunda birbirleriyle yarışa girip, arada da seçim yasasını değiştirip, seçimlerde yüzde ondan, onbeşten az oy alan siyasal partiler parlamentoda temsil edilemezler deselerdi ve CHP kendi solundan, AP de kendi sağından böylece kurtuluverseydi, Erbakan acaba partisine 1,2 milyon oy vermiş seçmenlerinin yüzüne nasıl bakardı?

Hiç kimse işin bu yanını söylemiyor. Dahası var:

–Efendim Erbakan Başbakan olmakta diretmiş. 205 milletvekili olan bir parti lideri başbakan olmayı istemiyormuş da 22 milletvekili olan bir partinin genel başkanı nasıl olur da Başbakanlık istermiş... 205 ya da 208 değil de CHP'nin İşgüzar, Mataracı ve daha bunlar gibi 250 milletvekili olsa ne yazar?

Şu MSP'liler gerçekten kibar insanlar. Bu konuda gerekli cevabı karşılarındakilerin anlayacağı biçimde vermiyorlar. Sizler siyaset iğdiş'isiniz, biz de ille öyle olmak zorunda mıyız diye sormuyorlar.

Sonra el altından, kulaklara fısıldanan bir laf daha:

–Efendim etkili çevreler Erbakan'ın Başbakanlığına ne derler?

Vay kalpazan demokrasi havarileri vay...

Demek Türkiye'de, ulusal iradeyi temsil eden parlamentonun üstünde iradeler var ve siz de bunlara karşı, gerdan kırmakta yarış halindesiniz ha!... Sonra da fikir özgürlüğü, demokrasi goygoyculuğu ha!...

Vatandaş oyuyla parlamentoya girmiş bir siyasal partinin genel başkanı Başbakan yardımcısı olur, Başbakan vekili olur ama Başbakan olamaz!

Ne güzel demokrasi anlayışı bu böyle...

Peki, siz CHP'liler değil miydiniz 12 Mart sonrası 10 kişilik grubunu bile ayakta tutabilmek için AP'den borç milletvekili alan bir partinin, genel başkanını bile değil genel başkan yardımcısını Başbakan olarak oylarıyla destekleyenler? CGP'li Ferit Melen kaç kişilik partisiyle Başbakan olduydu da sizler de desteklediydiniz?

Bir bağımsız Başbakan olurmuş... Kim o bağımsız? Nihat Erim gibi partisinden istifa ederse koltuk verileceği vaad edilince, "başüstüne"yi çakıp "esas duruşuna" geçecek ve her emredileni gözü kapalı yerine getirecek biri mi? Peki, o kaç kişilik grubuna dayanacak? Erbakan'dan Başbakan olmazmış. Ecevit'ten oldu da ne oldu? Demirel'den, Erim'den, Irmak'tan, Talu'dan ve daha bilmem kimlerden oluyor da Erbakan'dan niye olmuyor? Var mı bunun mantıklı bir izahı? Yarınlarda MSP ayakta kalabilir de çoğunluk partisi de olabilirse ne olacak ? Bay Ecevit, partisi içinde olduğu gibi, ülkede de demokrasiyi rafa mı kaldıracak?

Ne yani?

Haa dersiniz ki MSP ve Erbakan'la bu ülkenin sorunları çözülmez, çünkü önerdikleri ve yapacakları şu şu işler yanlıştır. Buna kimse itiraz etmez. Etse bile tartışılabilir. Ama hemen ardından size sorarlar? Peki ne yapmalı ki ülkenin sorunları çözülsün? Siz kendiniz diyorsunuz ki, biz tek başımıza çözemeyiz. Çözemediğiniz de zaten görüldü. Demirel de çözemiyor. MSP de çözemez diyorsunuz. O zaman kalıyor, sayenizde yara-

(Devamı 7. Sayfada)

Yaşar Çiftçi adlı yurttaş karakolda dövüldü

Milas'ta halka yönelik baskılar arttı

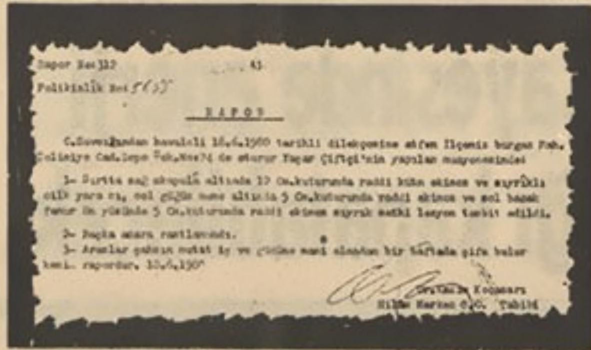
MİLAS (DEMOKRAT) Muğla'nın Mila ilçesinde Emniyet görevlilerinan halka yönelik baskılarının giderek arttığı ve ilerici, devrimci, CHP'li olarak bilinen yurttaşlara karakollarda işkence yapıldığı bildirildi.

İşkence olaylarına bir örnek olarak Yaşar Çiftçi adlı yurttaşın karakolda dövülmesi gösterildi. Edinilen bilgiye göre, Yaşar Çiftçi 17 Haziran 1980 günü polisler tarafından gerekçesiz alınarak karakola götürüldü. Üzerine bilmediği ve karışmadığı bir olay yüklenmeye çalışılan, ancak suçlamayı kabul etmediği için Komiser Durmuş Apay tarafından tekme ve tokatla yarım saat süreyle dövülerek vücudunun çeşitli yerlerinde yara ve darp izleri meydana gelen Yaşar Çiftçi'ye daha sonra, Milas Cumhuriyet Savcılığı'nca gönderildiği Merkez Sağlık Ocağı Tabibliği'nde yapılan muayenesi sonucu, bir haftada iyileşebilir raporu verildi.

Yaşar Çiftçi adlı genç, ayrıca Milas Kaymakamlığı'na baş vurarak, kendisine işkence edenler hakkında soruşturma açılmasını istedi.

Öte yandan CHP'li Musa Onur'a da Gereme Jandarma Karakolunda, karakol komutanı assubay tarafından, "bir daha CHP lafını ağzına alacak mısın?" denilerek işkence yapıldığı ve Savcılık tarafından gönderildiği Merkez Sağlık Ocağı Tabibliği'nce, kendisine bir haftalık rapor verildiği öne sürüldü.

Ancak, CHP delegesi Musa Onur'un kendisine işkence yapanlardan davacı olduğu halde, Jandarmaya hakaretten tutuklanarak cezaevine gönderildiği bildirildi.

Rapor No: 317 [illegible] 43
Poliklinik No: 5(5)
RAPOR
[illegible]

Milas Karakolunda komiser Durmuş Apay tarafından dövüldüğünü öne süren Yaşar Çiftçi'ye Milas Merkez Sağlık Ocağı Tabipliğince verilen rapor...

Malatya Belediyesi'nde CHP'lilerden sonra MSP'liler de görevlerinden alındı

MALATYA (DEMOKRAT) Malatya Belediyesi'nde İbrahin Fendoğlu'nun Belediye Başkanlığı'na getirilmesinden bu yana sürdürülen faşistleştirme çabaları yeni bir aşamaya geldi. Uzun süredir Belediye çalışanları içinde tüm ilerici ve CHP'lileri görevden alarak yerlerine MHP ve ÜGD'lileri atayan Fendoğlu bu kez MSP'lileri işten uzaklaştırmaya başladı. Tüm MSP'li memur ve işçilerin görevden alınması üzerine MHP'li olarak tanınan temizlik işleri müdürünün odası, MSP'lilerce basılarak, eşyalar tahrip edildi, ve müdür tartaklandı.

Öte yandan MSP İl Örgütü de bir basın toplantısı yaparak, belediye meclisindeki desteklerini çektiklerini bildirdiler.

Ümit Kaftancıoğlu'nun amcası Rıza Tatar "55 yaşındayım. Şu yaşıma kadar böylesi bir sürgün ve kıyım görmedim. Dayanamadım doğrusu. Bu bir insafsızlıktır" şeklinde konuştu.

Ardahan PTT'si önünde uzun kuyruklar oluşturan 700 kadar yurttaş, yetkililere protesto telgrafları çekerek, "kıyım ve sürgünler artık bitsin" diyorlar.

700 kişi, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Sıkıyönetim Komutanlığına telgraf çekti

ARDAHAN'DA SÜRGÜN VE KIYIMLAR PROTESTO EDİLDİ

KARS (DEMOKRAT) Kars'a bağlı Ardahan ilçesinde sürgün, kıyım ve hayat pahalılığını protesto eden yaklaşık 700 kişilik bir grup yurttaş, Ardahan PTT'si önünde uzun kuyruklar oluşturarak, Milli Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Erzurum, Kars Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı'na birer telgraf çektiler. Büyük çoğunluğunu kadınların oluşturduğu telgraf çekme eylemine katılan yurttaşların sürgün ve kıyımlara son verilmesini istedikleri belirtildi.

Saat 12.00'de başlayan ve 14.30'a kadar sürdürülen telgraf çekme sırasında ilçenin en büyük caddesinin de trafiğe kapatıldığı öğrenildi.

Telgraf çekmeye gelenlerden 55 yaşında ve İstanbul'da faşistlerce katledilen öğretmen-yazar Ümit Kaftancıoğlu'nun amcası olduğunu söyleyen Rıza Tatar, öğretmenlerin ve diğer devlet memurlarının ezilmelerine sürülmelerine dayanamadığını belirterek şunları söyledi:

"55 yaşındayım. Şu yaşıma kadar böylesi bir sürgün ve kıyım görmedim. Bu bir insafsızlıktır. 50 yıldır ilk kez böylesi bir işle karşılaştım. Dayanamadım doğrusu. Bütün memurlar çoluk çocuğuyla birlikte aç susuz bırakılıyor, eziliyor. Bunlar da yetmiyormuş gibi sürülüp, kıyılıyorlar. Halkını ve memurunu böylesine ezen bir hükümet şimdiye kadar görülmedi."

İktidarın, halkla iyi ilişki kuran ve halktan yana olan memurlardan rahatsız olduğunu, onları sürmeye, kıymaya çalıştığını yada öldürerek ortadan kaldırdığını öne süren Tatar, konuşmasını şöyle bitirdi:

"Ben Ümit Kaftancıoğlu'nun amcasıyım. Onu da kaleminden korktukları için katlettiler. Ümit'im kime ne yapmıştı ki? Tek suçu gerçekleri görüp yazmasıydı. Türkiye'de sürülen, kıyılan bütün memurlar halktan yana oldukları için sürülüp kıyılıyor. Gazeteye yazmak için soruyorsan Allah aşkına şunu mutlaka yaz. Bunlar, zengin sömürücülere 120 TIR kamyonu olanlara karşı olan herkesi sürüyorlar. Ama bir gün mutlaka onlardan bunun hesabı sorulacaktır."

Sürülenlerin yerine 60 kadar faşistin ataması yapıldı

Habur sınır kapısındaki tüm kadrolar değiştirildi

YÖREDEKİ YURTTAŞLAR, SÖZKONUSU ATAMALARIN MHP'YLE DOĞRUDAN İLİŞKİSİ OLDUĞUNU SÖYLEDİLER.

İSKENDERUN–HATAY (DEMOKRAT) Mardin ili Nusaybin ilçesi Habur Gümrük Kapısı'nda görevli bulunan tüm ilerici, demokrat kadroların dağıtılarak yerlerine Türkiye'nin çeşitli illerinden getirtilen faşistlrin yerleştirildiği öne sürüldü.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından alınan bir kararla Habur Gümrük Sınır Kapısı'na 60 kadar yeni atamanın yapıldığı ve bunlardan 15'nin İskenderun, diğerlerinin ise Ankara ve Trabzon gibi illerden gönderildiği belirlendi.

Yeni gönderilenlerin güvenliklerinin ise, Mardin Valiliği ve Sıkıyönetimce sağlanacağının bildirildiği ileri sürüldü.

Habur kasabası sınır kapısı yöresinde oturan ve adlarının açıklanmasını istemeyen bazı yurttaşlar, sözkonusu atamaların Bakanlığın üst düzey yetkilileri ve MHP çevrelerince gerçekleştirildiğine dikkati çekerek, bölgede MHP'nin yeniden örgütlenme hazırlıkları içinde olduğunu, yeni atamaların sınırdaki silah kaçakçılığının düzenlenmesinde rol oynayabileceği ve böylece faşist çetelere silah sağlanmasının planlandığını iddia ettiler.

SİVAS HALKI ANLATIYOR (3)

Emniyet Müdürü Cemalettin Erten

Emniyet tarafından verilen Basın bülteni yetersiz

Alibaba mahallesinde oturanlar basını hedef göstermekle suçladı

Anadolu gazetesi, 7 Haziran 1980 Haber Merkezi

Emniyet tarafından basına verilen bülten yetersiz görülmektedir. Basında sağ grup tarafından işlenen suçlamalara yer verilmemeye çalışılırken bazı günlerde de trafik haberi dışında birşey bulunmuyor.

Önceki gün basın bülteninde hiç bir haber yer almamışken şehrimizde yayınlanan bir gazete de emniyet müdürünün geniş açıklaması yayınlanmıştır.

Emniyet Müdürü Cemalettin Ertem'in açıklaması ve son aylarda şehrimizde yayınlanan bir gazetenin de devamlı her olayı Alibaba olarak vermesi üzerine bu mahallede oturanlar üzüntülerini bildirerek olayların sorumlusu şeklinde hedef gösterilmelerini yermişlerdir.

Ayrıca jandarma bültenide yer alan Gümüş dere köyündeki 4 tabanca yakalanma olayının saptırılarak Karacayır şeklinde yazılması da üzüntü yaratmıştır.

Sivas'ta yayınlanan yerel gazeteler Sivas Emniyet Müdürlüğü 1. Şube binasında birşeylerin olduğunu söyler gibi.

"Yüceyurt'tan her yaş grubundan bir isim vermediğim takdirde Necdet Bozkurt'un akıbetine uğrayacağımı söylediler"

"Bana Muğla Milletvekili Sami Gökmen'le ne ilişkim olduğunu soruyorlardı. Evimde mektubunu bulmuşlardı"

Yüceyurt Mahallesi'nden Halis Uysal da 1.Şube'nin bodrum katından geçen yüzlerce yurttaştan biri

"Madem Sünnisin neden Pir Sultan'ı okuyorsun" dediler

Meltem ÖZALTIN

Yurdun birçok yerinde olduğu gibi Sivas'ta da, saldırılarına mezhep çatışması görüntüsü vermeye çalışıyor faşistler. Ama bu yöndeki propagandaları etkisizleştiren önemli bir engel var karşılarında, Yüceyurt, ya da diğer adıyla Çavuşbaşı Mahallesi. Sivas olayları sırasında saldırı hedeflerinin başında idi bu mahalle. Yüceyurt'ta hemen hemen hiç alevi ailesi yoktur, sünni halkın da çoğu ilericidir, devrimcidir. Bu yüzden saldırmışlardı Çavuşbaşı'na. "Müslüman Türkiye", "Komünist Çavuşbaşı", "Vurun komünist camisine" diyerek tahrip etmişlerdi Yüceyurt Cami Onarım ve Güzelleştirme Derneğini. Ve bir kez daha görülmüştü çatışmanın alevi-sünni çatışması olmadığı ve bir kez daha kanıtlanmıştı ki, emekçi halka olan düşmanlıklarını gizlemek ve kendilerine taban yaratabilmek için faşistler mezhep kışkırtıcılığı yapıyorlardı.

HEM SÜNNİSİN, HEM DE ALEVİLERLE İŞBAŞI YAPIYORSUN

"Hem sünnisiniz, hem neden alevilerle işbaşı yapıyorsunuz" demişlerdi Faruk Samyeli'ne. "Ben Çavuşbaşı'nda oturuyorum. Bizim orası hem sünnidir, hem CHP'lidir, devrimcidir. Savcı olarak tanıttıkları polis Zeki ille bana Yüceyurt'taki komünistlerin ismini ver, ben de seni kurtarayım diyordu"

"1. Şubenin bodrum katında 7 gün kaldım Falakaya yatırdılar, ceryan verdiler sürekli. Bir yandan elime sigara basıp, bir yandan da Musa basıyo diyorlardı. Ragıp ve Musa senin ismini verdi, sen de konuş diyorlardı. O zaman bu isimler bana yabancı olduğu için inanmamıştım söylenenlere"

"Sürekli bana Yüceyurt Cami Derneğinin neden sol dergilere açıklama yaptığını soruyorlardı. Bu derneğin yöneticileri komünist midir diye soruyorlardı. Ben de o adamlar, en az 60 yaşında, hepsi namazında, niyazında. Derneğe faşistler saldırmıştı, onlar da basın gelince olup biteni anlattılar dedim"

"SÜNNİ İSEN NEDEN AŞIK VEYSEL'İ OKUYORSUN?"

Halis Uysal da Yüceyurt Mahallesindendi: "Sünni olduğumu söyleyince inanmadılar bana. Evimde Pir Sultan'ın. Aşık Veysel'in kitaplarını bulmuşlar. Madem sünnisin, neden bu kitapları okuyorsun diyorlardı. Sonra soru sormaya başladılar. Yüceyurt'tan, her yaş grubundan bir isim vermediğim taktirde Necdet Bozkurt'un akibetine uğrayacagımı söylediler. Necdet Bozkurt'un İskenderun'da işkenceyle öldürüldüğünü gazetelerden okumuştum"

Halis Uysal, Sivas'ta müzik öğretmenliği yapıyordu. Tatilde memleketi Denizli'ye gittiğinde gözaltına alınmıştı. "TSİP taraftarlarının düzenlediği miting bahane edilerek alındım. İki gün sonra Sivas'tan polisler geldi. Biri İsmail, biri de 2. Şubeden olduğunu sandığım hafiften göbekli, kısa boylu biri. Beni Denizli Trafik Kontrol Merkezi'ne götürdüler. İsmail denen Sivaslı polis beni döverken kendimden geçmişim. Yarım saat sonra sular içinde ayıldım."

"Bölge başkanı olarak aradıklarını söylediler. Sürekli ismini bilmediğim ve öğretmen olduğunu sonradan öğrendiğim birini soruyorlardı. Denizli'deki polislerden biri bana ceddim dede, neslim babayı söyletti. Bildiğim gibi söyledim. Meğer Başbuğ Türkeş de denecekmiş içinde. Bundan dolayı da bir sopa attılar. İki gün geceli gündüzlü, aç susuz dövüldüm. Sonra beni Sivas'a getirdiler"

"Garaja inmemizden itibaren dayak faslı başladı. Emniyet'e gelene kadar. 1.Şubede, en alt katta, merdivenlerden inince sol tarafta küçük bir odaya kapattılar. Kaşkolla gözümü bağlayıp üzerinden bere geçirdiler. Bir yandan meydan dayağı çektiler, bir yandan da ağza alınmaz bir sürü şeyler söylediler. Burda demeye utanıyorum gerçekten, çok abes şeyler, Parlak çocuk falan diyorlardı. Anamı getirip gözümün önünde iğfal edeceklerini söylediler. İrkiliyordum doğal olarak"

"Dayaktan sonra gözlerim bağlı olarak savcı diye bir adamın karşısına getirdiler. Muğla'lı olduğunu söylüyordu. Bildiklerini söylersen yardım ederim dedi. Bir şey bilmediğimi tekrarladım ben de. O zaman, seni bırakıyorum, tekrar aşağı götürecekler dedi"

"Aşağıda falakalar devam ediyordu. Bir ara bana ceryan vereceklerini söylediler, getirip bağladılar. Bende nefes darlığı var dedim, ellerinde ölürüm diye vazgeçtiler"

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAMİ GÖKMEN'İ SORDULAR

"Bana Muğla Milletvekili Sami Gökmen'le ne ilişkim olduğunu soruyorlardı. Evimde mektubunu bulmuşlar, Ben de, uzun boylu bir ilişkimizin olmadığını, ilimizin bir milletvekili olduğunu söyledim. Neden başka partinin değil de CHP'nin millet vekili ile ilişkin var diyorlardı bana"

"Bir sürü isim sordular, gençlerden, kadınlardan öğretmenlerden. Kısacası Sivas'taki bütün olayları üzerime yıkmaya çalışıyorlardı. Hatta, Ankara'daki Gazi Eğitim Enstitüsü'ndeki olayları da sordular. Ben oradan mezunum. Onlar soruyor, ben bilmiyorum diyordum. Sonra şortumu çıkardılar. Makatıma cop tuttular."

Savcılığa götürürken yolda, devrim olunca bize ne yapacaksınız. Devrimi hangi yöntemlerle yapacaksınız türünden sorularla, bir sol grubun görüşlerini benimle tartışmaya çalıştılar. Ben de bu gibi ideolojik konuları bilmediğimi söyledim. Savcılığa yaklaşmıştık. Süleyman isimli biri bana, eğer ifadeni reddedersen, seni gene götürürüz işkenceye ya da kaçarken vurduğumuzu söyler arkandan vururuz seni dedi"

Mahkemede anlatmak istemişti başına gelenleri bir bir. İfadesinin nasıl alındığını söyleyecekti. Yapamamış, dilinin ucuna kadar gelenleri söyleyememişti. Mahkemede olanları avukatı Baki Dalak anlattı: "Geldiğinde dizkapağından aşağısında et rengi kalmamıştı, her tarafı mosmordu. 50 saat uykusuz kaldığını söyledi, bir oturacak yer gösteren, bir su veren yoktu. Anlatamadı başına gelenleri. Cezaevine girdikten sonra şikayet etti, rapor aldı"

Sivas Emniyet Müdürlüğü 1. Şube binası. Alt katında bir sürü hücre ve müteferika var. Duvarları kanlı.

YARIN: "TOHUMDAN KESTİLER.."

Çorum'da mezhep çatışması yok!

Faşistlerin katliam girişimi durduruldu

Yaşar GÖREN

ÇORUM'DAN BİLDİRİYOR

Çorum'da faşistlerin katliam girişimi bir kez daha durduruldu. Yüzlerce insanı öldürmek ve kenti işgal etmek amacıyla düzenlenen saldırılar sırasında çıkan çatışmalarda ölenlerden ikisinin "Cami Provokasyonu"nu ve katliam girişimini düzenleyenlerden olduğu saptanırken ölü sayısı 18'e çıktı. İkinci bir Maraş katliamı yaratmak isteyen faşistlerin geri çekilirken Yazı Çarşı mahallesinde 5'i sünni savunmasız CHP'li 9 yurttaşın ellerini arkalarından bağlayarak hunharca kurşuna dizdikten sonra sokak ortasına attıkları belirlendi.

Sokağa çıkma-yasağının sürdüğü şu anda gözaltına alınanların sayısı 287'ye ulaşırken dün de kimliği saptanamayan polislerin açtığı ateş sonucu Nadık mahallesinde üç çocuk annesi Hatem Dursun adındaki bir kadın öldürüldü.

Yetkililer ölü sayısının artacağından endişe ettiklerini belirtirlerken 4 Temmuz günü açılan ateş sonucu yaralanan ve faşistlerin işgali altındaki SSK Hastanesine kaldırılan Süleyman Atlas'ın gözaltında bulunduğu sırada işkence edilerek öldürüldüğü öne sürüldü.

Askeribirlikler kentte aldıkları geniş önlemlerin yanısıra Çorum'un giriş çıkışlarını denetim altında tutuyor.

Kentte durum gerginliğini sürdürürken halkın, kurduğu barikatlar gerisinde nöbet tuttuğu ve yeni yeni barikatlar oluşturduğu görüldü. Ekmek sıkıntısının başgösterdiği kentin bir çok yerinde özellikle saldırıya uğrayan kesimlerdeelektrik ve su kesik durumda.

ÇOK SAYIDA İHBAR VAR

Çorum'da Alaaddin Camiinin yakıldığına ilişkin yapılan provokasyon sonucu faşistlerin halka ve ilericilerir oturduğu mahallelere saldırmaları sonucu çıkan çatışmaların 3. gününde Cumhuriyet savcılığına ve emniyet yetkililerine çok sayıda kayıp ihbarı yapıldı. Emniyet ve savcılığa yapılan ihbar sayısı 31'i buldu. Ölü sayısının artmasından endişe edilen Çorum'da yine emniyet yetkililerine yapılan bir ihbarda kimliği belirlenemeyen polislerin dün gece açtığı ateşte Nadık mahallesinde Hatem Dursun adında 23 yaşında evli ve 3 çocuk annesi bir kadının öldüğü öne sürüldü. Ölüm olayı doğrulandı. Böylece olayların 3. günü kesinleşen ölü sayısı 18'e çıktı. Ayrıca Sarılık Mahallesinde de 4 yeni cesedin daha bulunduğu söyleniyor.

Öte yandan ölü olarak bulunan ve dün kimliği saptanamayan cesedin Gökşen Kartal adlı bir kadın olduğu, CHP'li bir aileye mensup olan Kartal'ın-kaçırıldıktan sonra korkunç işkencelerle öldürüldüğü saptandı.

Yakınlarını kaybeden birçok kişinin sokağa çıkma yasağının sürmesi ve haberleşme olanaklarının bulunmaması yüzünden çaresizlik içinde olduğu saptanırken Çorum Hapishane baş gardiyanı Mehmet Özdoğan'ın karısı ve çoğunun da 3 gündür kayıp olduğu belirlendi.

GÖZALTINA ALINANLAR

Olaylar sırasında ve 2 gündür gözaltına alınan 287 kişiden 73'ü sokağa çıkma yasağına aykırı davrandığı için serbest bırakılırken, gözaltında bulunanlar yer yetmezliği yüzünden Çorum Eğitim Enstitüsüne konuldu.

Bu arada olayların çıktığı 4 Temmuz Cuma günü polis tarafından açılan ateşle kolundan yaralanan ve daha sonra gözaltına alınan Süleyman Atlas'ın gözaltında bulunduğu süre içinde işkenceedilerek öldürüldüğü kesinlikle saptandı. Yakınları Süleyman Atlas'ın polis tarafından gözaltına alındıktan sonra yaralı olduğu için hastaneye kaldırıldığını, ancak Devlet Hastanesi yerine faşistlerin denetimi altındaki sigorta Hastanesine götürüldüğünü söylediler. Bu hastanede bir hemşire daha sonra gözaltına alındı.

9 CHP'Lİ YURTTAŞIN ÖLÜMÜ

Bu arada amaçlarına ulaşamayan canilerin geri çekilirlerken Yazı Çarşı mahallesinden kaçırdıkları 5'i Sünni savunmasız CHP'li 9 yurttaşı kurşuna dizdikten sonra İskilip Yolu üzerinde bulunan Hıdırlıktepe mevkiine bıraktıkları saptandı. 9 savunmasız yurttaşı ellerini arkadan bağlayan faşistlerin hunharca kurşuna dizdikleri yetkililerce açıklandı.

Bu arada Hıdırlıktepe Mahallesinde bulunan9 cesedin yakınında ki bir yerde Mustafa Boğu adında bir kişi yaralı olarak bulundu. Emniyet yetkilileri 1934 doğumlu ve Çaltıcak köyünden olan Mustafa Boğu'nun 7 kişinin işkenceyle öldürülmesiyle ilişkin olarak bilgi vereceğini umduklarını ifade ettiler. Ağır, yaralı olan Mustafa Boğu'nun durumunun ciddiyetini koruduğu belirtildi.

Gözaltına alınan kişilerin sorgularının yapılması ise Çorum'da bir sorun haline gelirken, Ankara'dan iki, Samsun'dan da bir savcı yardımcısı daha savcı Erdem Türker'e yardımcı olmak için Çorum'a geldi. Bu arada ölü sayısının artmasından endişe edilen Çiftlik ve Üçevlere gazetecilerin girmesine ilişkin yasak sürerken, bu mahalle halkından çok sayıda kadın ve çocuğun faşistlerce Çamlıbeli köyüne götürüldükleri ihbar edildi.

Çorum'da cenazelerin kaldırılması bile sorun yaratırken, bir devlet yetkilisi vatandaşın cenazelerini bile alamadığını sokağa çıkma belgesi verilmesi ve cenazelerini gömecek insanların yanına kuvvet verilmesinin bir sorun olduğunu söyledi.

CAMİ PROVOKASYONUNU DÜZENLEYENLER

Öte yandan cuma günü saat 13'den 19'a kadar süren yoğun çatışmalar sırasında ölenlerden ikisinin "Cami Provokasyonu"nu ve katliam girişimini düzenleyenlerden Mehmet Şahinci ile Abdullah Sucuoğlu olduğu belirlendi.

"ALEVİ-SÜNNİ ÇATIŞMASI YOK"

Çorum'da bazı çevrelerin yaymak istediklerinin aksine, alevi-sünni çatışması yok, halkla faşistlerin çatışması var. Faşistlerin önceki gün Ulucami'de halkı "komünistler cami bombaladılar" diyerek başlattıkları tahriklere karşın gelişmeler, ortada kesinlikle bir alevi sünni çatışmasının olmadığını gösteriyor. Bazı gazetelerin ve yetkililerin bu yöndeki açıklamaları üzerine görüştüğümüz yurttaşların kanıları da bu yönde. 17 kişinin öldürüldüğü şu anda konuştuğumuz sünni yurttaşlar, sorunun alevi sünni çatışması olmadığını, alevi yurttaşlarla sürdürdükleri kardeşçe beraberliğin bozulmak istendiğini söylediler.

Faşistler tarafından arabası ve evi yakılan sünni olduğunu söyleyen 50 yaşlarında Nuri Eseryağar bu konuda şunları söyledi:

"500 kişi kadar vardılar, tuvalete sığındık. Çoluk çocuk, hep kaçtılar. Komünistleri öldürün diye bağırıyorlardı. Ne aşireti (aşiret alevi anlamına geliyor) ben sünniyim, kendilerine bizi öldürmesinler diye yalvardık. Bunun üzerine arşıyı yakalım diye bağırdılar. Yapmayın, etmeyin diye yalvardım. Ama arabaya benzin döküp tutuşturdular, sonra da evi ateşe verdiler. Karşıdan komşumuz Halil Hoca geldi (Cami hocası) kendilerini yatıştırdı. Böyle kurtulduk. Yoksa bizi de öldüreceklerdi. Bir yerlere haber verin de bizi öldürmesinler, elli yaşlarındaki Zöhre teyze de yıllardan beri aşiret olarak bilinen insanlarla yan yana yaşadıklarını ama bir süredir bu beraberliğin bozulmak istendiğini söyledi.

CHP HEYETİ

Öte yandan Çorum'a parti adına araştırma ve gözlemler için gelen üç kişilik CHP heyetinin kentte nerelerde, hangi mahallelerde ve kimlerle görüştükleri, bilgi aldıkları belirlenemedi. Heyetin büyük olasılıkla gerekli incelemeleri yapamadan gerisin geriye Ankara'ya döndüğü sanılıyor.

BELOVACIKLI'NIN SÖZLERİ

Çorum olayları üzerine gazetemize bir açıklama yapan CHP Gençlik Kolları Başkanı Hasan Belovacıklı, "Çorum olaylarının sorumlusu AP iktidarı ve onun destekçisi MHP militanlarıdır" dedi. Belovacıklı, hükümete gensoru verildiği günlerde Demirel'in özellikle MHP'li ve ÜYD'li militanları eyleme çağırdığını kaydederek, "Çorum olaylarının nedenlerini alevi sünni çatışması biçiminde gösterenler faşizmin iç yüzünü, katliamcı niyetini göremeyecek kadar siyasi ahmaklığın bataklığına saplanmış olanlardır" şeklinde konuştu.

CHP Gençlik Kolları Başkanı dün yaptığı açıklamasında Çorum olaylarının bir başka sorumlusunun da, faşistleşen devlet kurumları ve MHP'lileşen ve ÜYD militanı gibi görev yapan polis memurları olduğunu savundu.

TİMİSİ: HÜKÜMET ÇORUM'DA DÜŞÜRÜLMÜŞTÜR

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi İstanbul'da bir açıklama yaparak Ankara'da güvenoyu alan hükümetin Çorum'da düşürüldüğünü söyledi. Son yıllarda işbaşına gelen tüm iktidarların bu uygulamada faşist güçlerin destekçisi olduğunu söyleyen Timisi açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"Her akşam televizyonda Karagöz Hacivat diyaloglarını sürdüren Demirel ve Ecevit buradan halka seslenmeyi, Çorum'da oynanmak istenen oyunları sergilemek gereğini duymadılar, Yeterli önlemleri aldırmadılar.

Çorum'a helikopterle hükümet üyesi göndermek Çorum'da bir cehennemi yaşayanlarla alay etmek demektir. Çorum ilk değildir. Çorum son değildir. Tekrar ediyorum, Türkiye'de hükümet destekçisi faşist güçler kurtarılmış il sayısını artırma ve yayıl-

ÇAĞDAŞ GAZETECİLER DERNEĞİ

Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Yılmaz Ateş, bir yazılı açıklama yaparak İSTA Ajansı muhabiri Sedat Ünsal'ın Çorum'da gözaltına alındığını bildirdi. Ve bu gazetecinin serbest bırakılmasını istedi.

İstanbul'da faşistler bir kahveyi taradı 1 kişi öldü

HABER MERKEZİ

Kuştepe'de İzzetpaşa mahallesindeki "Yeşil Karadenizliler" kahvehanesi faşistlerce Murat marka bir otomobilden açılan ateşle tarandı. Açılan ateş sonucu kahvenin yanındaki manav dükkanının sahibi olduğu bildirilen sol görüşlü Selahattin Parlak adında bir kişi öldü, iki kişi de yaralandı. Yaralananlardan Yılmaz Günaydın Okmeydanı SSK, Fikri Güner ise Şişli Çocuk Hastanesinde tedavi altına alındılar.

● Karagümrük Akşemsettin Caddesinde bir berber dükkanına dışardan ateş açılması sonucu salonda bulunanlardan İhsan Mesmerci Lisesi Müdür Muavini Sedat Yenigün vuruldu. Hastaneye kaldırılırken yolda ölen Yenigün'ün sağ görüşlü olduğu bildirildi.

GAZİANTEP'TE SOL GÖRÜŞLÜ 4 KİŞİNİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜ OLAYLARLA İLGİLİ OLARAK YAKALANAN OLMADI

Gaziantep'te öneki gün bir gün içinde sol görüşlü 4 kişinin öldürülmeleri tepkiyle karşılanırken olaylarla ilgili olarak kimsenin yakalanmadığı bildirildi. Önceki gün Kırkayak parkı yakınlarında sol görüşlü Düztepe Lisesi öğrencisi Mehmet Oğuzcanlı ve bakkal Mustafa Yolda uğradıkları silahlı saldırı sonucu öldürülmüşlerdi. İki kişinin katledildiği parkın 500 metre ilerisinde ise iki saat sonra faşistler Belediye işçilerine ateş açarak sol görüşlü Mustafa Demir ile Süleyman Tekdemir'i öldürülmüşlerdi. Olayda Mustafa Tütüncü adlı bir kişi de ağır yaralanmıştı.

● Kayaönü mahallesinde meydana gelen olayda ise Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Hakkı Sürücü ile Dede Turan adlı bir kasap kimlikleri belirlenemeyen kişilerce yaralandılar. Çocuk Hastanesinde görevli Mehmet Şahinoğlu adlı bir kişi de bir kişi tarafından tabancayla yaralandı.

KONYA'DA BİR CHP'LİNİN İŞYERİ BOMBALANDI

Konya'da CHP'li Necati Çokkaynar'a ait işyeri faşistlerce bombalandı. İşyerinin giriş kapısı önüne konulan patlayıcı madde can kaybına yol açmadı, ancak büyük maddi hasar meydana getirdi. Öte yandan CHP'li Necati Çokkaynar'ın faşistlere haraç vermediği için bir çok defalar tehdit edildiği öğrenildi.

● Öte yandan Konya Ereğli'de de faşist saldırılar sürüyor. Mehmet Kaya adındaki bir devrimcinin evine attıkları patlayıcı madde maddi hasar meydana getirdi. Gene sol görüşlü Hikmet Demirok'un evine faşistler tarafından ateş açıldı. Olayda can kaybı olmadı. Konya yolu üzerinde bulunan bir kahveye benzin dökerek yakan faşistler, aynı yerde bulunan Ali Ateş'e ait bir eve patlayıcı madde attılar.

● Konya'da biri kent içinde diğeri Akviran bucağında meydana gelen olaylarda iki kişi yaralandı. Kent merkezinde meydana gelen olayda tabanca kurşunu ile yaralanan Şanin Kahraman tedavi altına alındı. Bu olayla ilgili olduğu öne sürülen Hasan Hüseyin Sinan'ın arandığı bildirildi. Akviran bucağında meydana gelen kavgada Kadir Canbaz adında bir faşistin bıçakla yaralandığı bildirildi.

KIRŞEHİR'DE BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Eğitim Enstitüsü öğrencisi olduğu belirlenen Arif Kılıç faşistlerin saldırısı sonucu öldü.

Kılıç'ın evinin yakınında arkadaşlarıyla beraber bulunduğu sırada faşistlerin silahlı saldırısına uğradığı ve olay yerinde yaşamını yitirdiği açıklandı.

● Öte yandan Aşıkpaşa, 30 evler, Kayabaşı, Bağbaşı, Hacı Hasan, Bağlarbaşı ve Kırlık mahallelerinde yoğun aramalar yapıldığı ve emniyet görevlilerinin gelişen olaylar karşısında yanlı tavır aldıkları, halktan çok sayıda kişinin gerekçesiz gözaltına alındığı ileri sürüldü.

BURSA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR MÜHENDİSİN ÖLDÜRÜLMESİ TEPKİYLE KARŞILANDI

Bursa'nın Davutkadı mahallesinde sol görüşlü Ahmet Özkan'ın öldürülmesi oğlu İberya Özkan'ın ise yaralanmasıyla sonuçlanan faşist saldırı tepkiyle karşılandı. Mühendis Ahmet Özkan ve oğlu önceki gün Davutkadı mahallesinde faşistlerin saldırısına uğramış, Ahmet Özkan olay yerinde hayatını kaybetmiş, oğlu İberya Özkan ise ağır şekilde yaralanmıştı. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi öğrencisi olan Özkan Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı.

İSKENDERUN'DA ÖLDÜRÜLEN BEKÇİNİN SAĞ GÖRÜŞLÜ OLDUĞU BELİRLENDİ

İskenderun'da önceki gün kimlikleri belirlenemeyen kişilerce öldürülen Demir Çelik'te Bekçi Abdurrahman Atakan'ın sağ görüşlü olduğu belirlendi. Atakan Esenler mahallesinde öldürülmüştü.

AĞRI BELEDİYE BAŞKANININ KARDEŞİ YARALANDI

Doğubeyazıt Caddesinde yürümekte olan Ağrı Belediye Başkanı Orhan Alparslan'ın kardeşi Mecit Alparslan kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

"Tersane direnişinden TARIŞ'e"

A. SARIALI

(20)

"Bir çok kere sendikacılarla işverenler anlaşarak işçiyi greve götürüyorlar" diyen Hüsamettin DİNÇ:

"Mutena semtlerde oturarak işçi sınıfı için kavga verilemez"

● "ASIL SORUN KADROLARDA. İŞÇİ SINIFI İÇİNDEN GELİP MÜCADELEYİ YÜRÜTENLERİN BÜYÜK BİR ÇOĞUNLUĞU YA İLK FIRSATTA SINIFLARINDAN KOPMAKTA YA DA AYDIN OLMAYA ÖZENMEKTEDİR..."

● "İŞÇİ SINIFI GREV HAKKINI KAZANDI AMA ONU BEKLEYEN DAHA BİRÇOK GÖREV VAR. BU HALİYLE GREV HAKKI, SON DERECE YETERSİZ BİR SİLAH..."

Hüsamettin Usta "49'ların en önemli sorunu işsizlik ve grev hakkının tanınmamasıydı" diyor.

'İşsizlik ve işten atılma özellikle Tekstil işkolundaydı. İstanbul'da binlerce Tekstil işçisi, işten atılmıştı. İstanbul Mensucat İşçileri Sendikası 21 Ağustos 1949'da bu durumu protesto etmek için bir miting düzenlemeye karar verir ama İşçi Sendikaları Birliği Başkan Vekili Seyfi Demirsoy mitinge karşı çıkar. Hükümet de Birlikle aynı görüşte olmalı ki mitingi yasaklar. Bu durumda Mensucat İşçileri Sendikası 4 Eylül 1949'da bir toplantı düzenlerler ve işsizliği protesto eder."

O günlerde özellikle Anadolu'dan yeni gelen işçilerin bilinç seviyesi çok düşük olduğu için kimi zaman onlar adına hak talep ederken aramızda çelişki doğardı diye anlatıyor Hüsamettin Usta.

'Bir keresinde fabrikaya işçi alınacaktı. Asgari ücretlerin 5 lira olarak tespit edilmesi için işçi temsilcilerine baskı yaptık. Ama, patronun 'Ne kadar bir ücret istersiniz?'' sorusuna müracaat eden bu işçilerin büyük çoğunluğunun cevabı, bizim teklif ettiğimizin çok altında bir miktardı. Nerdeyse karın tokluğuna çalışmayı kabul edeceklerdi bu insanlar."

Bir de fazla mesai yapma mecburiyetinin kalkması sırasında buna benzer bir durumla karşılaşmış Hüsamettin Usta.

'1949'da, 1939'larda konan fazla mesai mecburiyeti kaldırılınca, biz fabrikaların üç vardiya çalışmasını önermiştik. Biz çalışma saatlerinin azalması için kavga verirken, onlar, mesai saatlerinin kalkması nedeniyle ücretlerinde bir azalma olduğu için bu üç vardiya çalışma işine karşı çıkarlar. Ücretleri birazcık fazla olsun diye, mesai yapmaya razıdırlar."

Hüsamettin Usta, 47'lerden ve hele 50'lerden sonra hala sendikal mücadelenin içinde kalanlara kuşkuyla bakıyor.

'Ne CHP ne de DP kendisiyle uzlaşmayanlara sendikal mücadele verme hakkı tanımamıştır. O gün için onlarla uzlaşmadan sendikacılık yapmak mümkün değildi. Bizler çekilmek zorunda kaldık. 50'deki sorgumda bizzat Kemal Aygün tabancasını dayayıp açık açık söyledi: 'Ya evet dersin ya bu işi bırakırsın"

Feshane'de çalıştığı günlerde bir de grev deneyi yaşamış Hüsamettin Usta.

'Ücretlerin azlığı ve mesailerin ödenmemesinden dolayı işçiler arasında büyük bir hoşnutsuzluk vardı. Yeni Sendikalar Kanunu çıkmış ama işçiye grev hakkı tanınmamıştı. Gece oturup konuşurken bana danıştılar, ne yapılım dediler. İtalyan Usulü grev yapın dedim, çalışmadan tezgahın başında durun. Suç sayılmaması içinde şarteli küçük bir çırağın indirmesini kararlaştırdık.

Sabah saat 8'de şartelin inmesi ile birlikte Çarkhanede bütün tezgahlar, makinalar durur. Amirlerin bütün ikazlarına rağmen işçiler çalışmazlar, fazla mesaileri ödenene kadar tezgah başından ayrılmayacaklarını bildirirler. İdare sonunda Emniyet'e haber verir, Eyüp Emniyet Amiri, sivil polisler hep fabrikaya dolarlar, işçiyi sorguya çekerler."

Yalnız Çarkhane'de geçtiği için 'Çarkhane Direnişi'diye adlandırılan direniş bir gün sürmüş, sonunda mesailerin ödeneceğini bildirmişler.

"Ama Bahir Ersoy belki iki ay fabrikada işçileri sorguya çekip, bu hareketi kimin örgütlediğini araştırdı. 1947 de kaybettiğimiz grev hakkını kazanmak, bizim için en önemli sorundu. 1954'de Sendikalar Birliği Saraçhane de büyük bir açık hava mitingi düzenlemiş, hükümetten vaadettiği grev hakkını bir an önce tanımasını istemişti. Güzel bir konuşma yapan Üzeyir Kuran, iştirakçi Hamdi hinfaaliyetlerini anlatmıştı."

Hüsamettin Usta da bu gün gelinen noktayı çok yetersiz buluyor.

"Asıl sorun kadrolarda, İşçi sınıfı içinden gelip mücadeleyi yürütenlerin büyük bir çoğunluğu, ilk fırsatta sınıfından kopmakta, ya aydın olmaya özenmekte ya lümpenliğe.. Bu insanların ne istihsal aletlerinde ne de istihsal ilişkilerinden haberleri vardır. Torna tezgahı nedir diye sorarsanız kimbilir nasıl cevaplar alırsınız. Aydınlar için de aynı şey söz konusudur. İşçi sınıfının kurtuluşu için mücadele veren bu insanların acaba kaçta kaçı işçilerin yaşadığı yerleri tanır.. En mutena semtlerde oturup işçi sınıfı için kavga verdiğini iddia etmek, biraz ters geliyor bana. Gerek aydınlar, gerek işçi sınıfı arasından gelen bu tür insanlar özellikle hapishanelerde hemen açık verirler. Devleti kurtarmaya aday bu insanlar, bir komünü bile sürdüremezler. Hemen zaafları çıkar ortaya. Ama bugün yavaşta olsa bu terslikler azalmakta. 45'lerde Ankara'dayken İlerici Gençler Derneği'ne gider gelirdim. Bazan birkaç işçi arkadaş da götürürdüm. Üniversite öğrencileri ile kurduğumuz bu ilişkiden pek faydalandığımızı söyleyemem. O kadarüst düzeyde tartışırlardı ki izlememiz imkansızdı. Onların da bizim anlamamamız konusunda pek bir endişeleri yoktu. Bugün işçilerle öğrenciler arasındaki ilişkinin böyle olmadığını sanıyorum."

1963'te grev hakının kazanılmasından sonra bu hakkın her zaman işçilerin lehine kullanılmadığı görüşünde Hüsamettin Usta.

'Birçok kere sendikalarla işverenler anlaşarak işçiyi greve götürüyorlar. Gözümüzün önünde kaç örneğini yaşadık. Bunu önlemenin tek yolu, işçilerdeki sınıf bilincini yükseltmek, kendi sınıf çıkarları konusunda onu aydınlatmak. İşçi sınıfı grev hakkını kazandı ama onu bekleyen daha birçok görev var, bu haliyle grev hakkı son derece yetersiz bir silahtır."

Uzun yıllar çalışma disiplini içinde yoğrulmuş olmanın verdiği bir netlik ve sağlıklılık vardı Hüsamettin Usta'nın sözlerinde. Kişisel hayatında da, mücadelede de tutarsızlığa düşmemeyi, açık vermemeyi, bu bilincine borçlu olmalı.

Sürgündeki belediye başkanı ile bizimkisi

Ankara, geçtiğimiz günlerde İslam Ülkeleri Başkent Belediyeleri Başkanlarını konuk etti. İslam belediye başkanları alkollü içki içtiler mi içmediler mi yoksa göbek dansı mı seyreylediler doğrusu bunu öğrenemedik. Resmi davetlerde meyve sularını ya da ayranlarını yudumladı belediye başkanları... Sürgünde olan, kentinden kovulan Kudüs Belediye Başkanı Al–Khaatib sık sık yakışıklı, ve de nam-ı diğer müzmin bekar belediye başkanımız'ı her fırsatta pek sevdiğinden söz etti. Tabii yemeklerde konuşulan en büyük merak konusu da Dinçer'in medeni ahvalindeki tebeddülattın ne zaman olacağıydı. Kimsenin özel yaşamına karışmaya hakkımız yok:..

Ama eğer işler genelleşirse o zaman durum değişir.

Sürgündeki Kudüs Belediye Başkanı'na saygıda kusur etmeyen Sayın Dinçer acaba neden belediye işçilerini sürer de sürer, ya da işten atar durur... Eğer sayın Dinçer'in bu konuda bilgisi yoksa hemen şu geliyor akla yoksa bakanlıklar gibi Ankara Belediyesini de gölge belediye başkanları mı yönetiyor?..

FOTO CİDDİ Ertan ÜNVER

Şapur-şupur cıklet fabrikasında...

...Uygulanacak olan grev...

...Hükümet tarafından...

..Güvenlik gerekçesi ile ertelenmiştir...

TAŞ YAGMURU

Ne diyeceğiz?

Ulusal Beslenme Araştırması sonuçlarına göre, Türkiye'de halen 0-6 yaş arasında 1,5 milyon çocukta protein alamadıkları ve yetersiz beslendikleri için Raşitizm hastalığı saptanmış.

Bugüne değin:

'Sağlam vücutta, sağlam kafa bulunur"

Diyorduk.

Peki, bundan böyle ne diyeceğiz?

Cumhurbaşkanı seçilecek mi, seçilmeyecekmi?

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1–Meclis, kurultay gibi toplantılarda,herhangi bir sorun üzerine bir önermede bulunmak için üyelerden biri ya da birçoğu tarafından başkanlığa verilen yazılı kağıt–Ülkemizin simgesi. 2–İnsanın dışında kalan ve ağırlığı ile kütlesi olan her türlü varlık–Bir emir. 3–Yeni bir felsefe çığırı açan bilgin. 4–Bir işte bir kimse ya da şeyin üstüne düşen görev–Bir bağlaç. 5–Bir şeye kendini verme. 6–Yetkin olmayan kusurlu–Kimi hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan demir parça. 7–Küçük ve az kapalı körfez–İsim-Bir nota. 8–Pek korkulu. 9–İneğin erkek yavrusu–Tersi: Dağların ya da tepelerin üst bölümü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1–Kabul edilsin diye bir şey öne sürmek. 2–Bir soru sözcüğü–yapraklarında uyuşturucu bir alkoloit çıkarılan bir bitki. 3–Para bolluğunda doğan pahalılık, para şişkinliği. 4–Kimya terminolojisinde iki, anlamındaki sözcük–Eski Mısır'da bir güneş Tanrısı. 5–Ayak ya da eltopunda kazanılan sayı–Su yatağı. 6–Tersi: Çin'in eski devlet başkanı–Bir meyve. 7–Kerestelik tomruk–Tersi: Radon elementinin simgesi. 8–Tersi: Büyük atardamar-pişirilip toz haline getirilmiş alçı taşı. 9–Sergen–Muğla'nın bir ilçesi.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1							■		
2				■		■			
3		■							
4				■	■				■
5		■						■	
6						■			
7				■			■		
8	■								■
9					■				

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1 - Gensoru, 2 - atyaH, 3 - Nicel - İl, 4 - Om - Panik, 5 - Mat - Malik, 6 - Avare, 7 - Kile - Anti, 8 - İfade - Muş, 9 - Tanak - Ele.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1 - Genom - Kit, 2 - İma - İfa, 3 - naC - Talan, 4 - Step - Veda, 5 - Oylama - Ek, 6 - Ra - Nara, 7 - uH - İlenme, 8 - İki - Tul, 9 - Sol - Klişe.

HAFTANIN PROGRAMI

ANKARA

Film Gösterileri

* Sinema Batı'da "Nil'de Ölüm" adlı film görülebilir. Yönetmen: John Guillermin. Film Agahta Christie'nin romanından uyarlandı.

* Kızılırmak Sineması'nda yönetmenliğini Şerif Gören'in yaptığı "Aşkı Ben mi Yarattım" izlenebilir.

* Sinema Akün'de Edgar Allan 'ın romanından uyarlanan ve Rene Clement'in yönettiği "Mork Sokağı" adlı film gösteriliyor.

* Çağdaş Sahne Kültür Merkezinde "Troçki" adlı film görülebilir. Josefph Losey'in yönettiği filmin rollerini R. Schnidier, A. Delon ve R. Burton paylaşıyor.

Tiyatro

Ankara Belediyesi Başkent Çocuk Tiyatrosu, Gençlik Parkı Muhsin Ertugrul Açıkhava Tiyatrosunda iki oyun sergileyecek, 12-13 Temmuz 16.00'da sunulacak olan "Bir Şeftali Bin Şeftali" adlı oyunu Samed Behrengi yazdı, Şakir Gürzumar ve Şebnem Kafaoğlu yönetti.

"Üçlü Oyun" adlı oyun 10-18 Temmuz tarihleri arasında sergilenecek. Oyun, "Çocuklar" (S. Molnar), "Bir Evlenme Teklifi" (Anton Çehov), "Birlik Düzenlik" (Georges Courtelline) adlı üç bölümden oluşuyor. Yöneten: Şakir Gürzumar - Şebnem Kafaoğlu

Sergiler

* Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 11 Temmuza değin "Eğlenen İngilizler"

* Devlet Resim ve Heykel Müzesinde Sabahattin Ergi koleksiyonundan yağlıboya resim sergisi 31 Temmuza kadar açık kalacak.

* Oğuz Aktan Endercan Erbaş Karikatür Fotoğraf Sergisi Zafer Çarşısı Üstü Sergi çadırında 10 Temmuza dek görülebilir.

Fotoğraf sergisi, Evren Hakyemez ve Çocuk Gözüyle Atatürk resim sergileri görülebilir. Galeri daha sonra tatile girecek.

* Vakko Sanat Galerisi'nde yarından başlayarak Karma Resim Sergisi izlenebilir.

* Leonardo Sanat Galerisi'nde Ankara, İstanbul Sanatçıları Karma Resim Sergisi Temmuz sonuna dek sürecek.

İSTANBUL

Yılmaz Güney'in Taksim Venüs Sinemasınaa gösterilen "Arkadaş" filminden bir plan

Sergiler

30x40 boyutlarındaki fotoğraflardan oluşan "Kuşaklar-5" fotoğraf sergisi 15 Temmuz'a değin Atatürk Kültür Merkezi Giriş Fuayesi'nde izlenebilir.

Rekreasyon Derneği'nin grup karma ve İran'lı ressam Mesut Ovisi'nin Taksim Sanat Galerisi'nde süren resim sergisi yarın sona eriyor.

"Resimlerle Eski İstanbul" konulu sergi, Yapı ve Kredi Bankası Kütüphanesinde bu hafta süresince de görülebilir.

Film Gösterileri

İpek Sinemasında Zeki Ökten'in "Kapıcılar Kralı" ve Oksal Pekmezoğlu'nun "Ceyhan" adlı filmleri gösteriliyor.

Taksim Venüs Sineması'nda süren Yılmaz Güney Filmleri Toplu Gösterisi'nde bu hafta "Arkadaş" filmi yer alıyor. Film, 12.00-14.15-16.30-18.45-21.15'de görülebilir.

İZMİR

Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrenci Temsilciliğinin düzenlediği şiir, karikatür, fotoğraf, deneme, yarışmasına katılan yapıtlar, okul sergi salonunda 9 Temmuz'a değin izlenebilir.

■ BİZDEKİ KONUMUYLA KÜTÜPHANELER, BELGELEME VE ARAŞTIRMA HİZMETLERİ BİR YANA, GÜNCEL VE DENGELİ BİR DEŞMENİN BİLE OLUŞTURULAMADIĞI, BİLGİ AKIŞININ SAĞLANAMADIĞI, ÇAĞDAŞLIKTAN YOKSUN KURUMLARDIR

HALK KÜTÜPHANELERİ ÜZERİNE —1—

Fetay ONAT (Kitaplık Bilim Uzmanı)

Kütüphanelerin kültür yayma işlevi ve ülkemiz gerçekleri

● *Ülkemizde bugün için kütüphaneler öğrencilerin ders çalışma odasından başka bir işlev yükümlenememektedir*

Çağdaş kütüphaneler bir toplumdaki kültür, eğitim ve bilim yayınlarının yeni üretimlere dönüşmesi için biriktirildiği, değerlendirildiği ve tüketildiği bilgi bankalarıdır. Bu kurumların temel işlevi tüm bilgi birikimini doğru ve kolay ulaşılır biçimde derleyerek okurlara sunmak araştırıcılar için bilgi dağılımını örgütlemektir.

Kütüphanecilik İngilizcede, Library science; Almancada, bibliothekwissenschaft; Fransızcada bibliotheconomie sözcükleriyle anılır. Türk Dil Kurumu da kütüphaneciliği "kitaplık bilim" olarak tanımlamaktadır. Çağdaş gelişmeler koşutunda "Kitaplık Bilim", information ve documantation sözcükleriyle de desteklenmekte, bugün dünyadaki birçok kütüphane, belgelik veya araştırma merkezi niteliğine kavuşturulmaktadır.

Başka uluslarda kütüphaneler, bizdeki kadar, gelenekçi-klasik bir yapıya bürünmezler. Günümüzde belge-bilgi-kaynak toplama ve ulaştırma açısından birbirleriyle teleks bağlantısı kuran kütüphaneler bile vardır. İşte bu aşamada kütüphanecilik terminolojisine, otomation , comunication ve cybernetique sözcükleri de girmiş bulunmaktadır. Buradan hareketle tüm bilim-kültür dallarını genel boyutlarla kapsayan ve ayrıntılı biçimde dizgesel (sistematik) olarak düzenleyen kitaplık bilim günümüzde bir disiplin olarak, kendine özgü formasyonu içinde karşımıza çıkmaktadır. Ancak ülkemiz genelindeki uygulamalar ve gerçekler, bu çağdaş alanda oldukça geri ve yüzeysel kaldığımızı kanıtlamaktadır.

KÜTÜPHANELERİMİZ ÇAĞDAŞLIKTAN YOKSUN

Bizdeki konumuyla kütüphaneler, belgeleme ve araştırma hizmetleri bir yana, güncel ve dengeli bir dermenin (koleksiyonun) bile oluşturulamadığı, bilgi akışının sağlanamadığı, çağdaşlıktan yoksun, kurumlardır. Çoğu kez yayınların depo edildiği, araştırıcının gereğince ulaşamadığı ve genellikle öğrencilerin yararlandığı "çalışma yeri" olarak halkın hizmetine giren ölü mekanlardır. Osmanlılar'dan da öte, yüzyıllardır, medrese geleneği sürdüren bir toplumuz, bu süreç içinde kıraathanelerin nasıl kahve oyun salonlarına dönüşmesi önlenememişse, yakın gelecekte kütüphanelerin de içinden çıkılmaz depolara dönüşmesi engellenemiyecektir. Çünkü eskiye olan tutkumuz yüzünden, kütüphanelerde dili-anlatımı anlaşılmaz, bilimsel niteliğini yitirmiş yayınlar bulunmaktadır. Bu birikimin büyük çoğunluğunun çağdaş yazına kapalı, tek yanlı ve gerici yayınlardan oluştuğunu da anımsatırsak, kütüphanelerimizin yıllardır, amaçlı bir biçimde ne tür yayınlarla doldurulmuş olduğu gerçeğini açıkça görürüz.

Kültür, bilim ve yayın yaşamının patlama noktasına ulaştığı, yakın geçmiş ve günümüzde, Halk Kütüphanelerinin görevi, yarım yüzyıl öncesinin yayınlarını saklamak değil, güncel ve çağdaş yayınları, ekonomik koşulları elvermeyen halk kitlelerine ulaştırmak ve onların okuma özlemlerini gidermek olmalıdır. Kütüphanelerdeki eski ve değerli yapıtlar, sağlıklı bir denetim ve işbirliği içinde, bölgesel-merkezi kütüphanelere aktarılmalı, böylece hem bu yapıtlar değerlendirilerek gerçek araştırıcılara sunulmalı, hemde kütüphalenelerden önemli bir oylumun (hacmin) kazanılması sağlanmalıdır. Bu oylum da, çağdaş kültür ve sanatımızın özgün yapıtları ile evrensel bilgi ve teknik alışverişi sağlayacak geniş kapsamlı bir yayın birikimiyle donatılarak halkın yaşamına sokulmalıdır. Güncelliğini yitiren bir derme ile okurlar arasında canlı ve sağlıklı bir diyalog sürdürmek kuşkusuz olanaksızdır. Böyle olunca da kütüphaneler öğrencilerin ders çalışma odasından başka bir işlev yükümlenememektedir.

SAYILARLA ÜLKE GERÇEKLERİ

Kültür Bakanlığı'nın yurt düzeyine yayılan en geniş örgütü kütüphanelerdir. 67 ilimizin her birinde bir kütüphane bulunmaktaysa da, 3 büyük kentimizde halk ve çocuk kütüphalerinin yoğunluk kazandığını görmekteyiz. Bakanlığın, Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı 608 kütüphanesi vardır, ki bunların 130 tanesi çocuk, 478 tanesi halk kütüphanesidir.(*) Bu kütüphanelerden 87 tanesi illerde, 280 tanesi ilçelerde, 105 tanesi ise bucaklardadır. 630 ilçemizin 500'ünde çocuk kütüphanesi yoktur ve 887 bucak ile 35000 köyden sadece 237 sinde kütüphane vardır.

1975 yılı genel nüfus sayımına göre, Türkiye nüfusu 40.384.000, 7-16 yaş gurubu çocuk sayısı ise 10.436.000 dır. Oysa aynı yıllarda basılan çocuk kitabı sayısı 718 080'dir. İstatistikler 40 milyon kişiden, 12 830 000 kişinin okuma yazma bilmediğini göstermektedir. Ülkemizde 4 250 000 erkek ile 8 580 000 kadın okur yazar değildir.

1977 yılında alınan istatistiklere göre; Halk Kütüphanelerinden 5 868 000 kişi, çocuk kütüphanelerinden de 3 857 000 çocuk-öğrenci yararlanmış (*) 10.000.000 çocuktan, 7.000.000 çocuk kütüphane hizmetlerinden yoksun bırakılmıştır.

Bu genel bakış altında 1980'ler Türkiyesi'nde, ülkemiz gerçeklerinden birine kabaca göz atıyor. ve eğitime okuryazarlığa, kitap ve kütüphanelere verilen öneme bir kez daha tanık oluyoruz.

HALK KÜTÜPHANELERİMİZİN SORUNLARI

Kültür ve eğitim yayan kurumların başında gelen kütüphanelerimizin sorunları azımsanmayacak, denli önemlidir. Çünkü bu sorunlar, ülke nüfusunun 1/4'ünü doğrudan ilgilendirir ve kütüphanelerin halka yansıyan hizmetlerinin niteliklerini ve iç politikalarını saptar. Istatistikler, Halk ve Çocuk Kütüphanelerinden yaklaşık 10 milyon okurun yararlandığını belirlediğine göre, kütüphanelerin sorunlarını gün ışığında tartışmak yerinde olacaktır.

Kütüphanelerimizin nitel özellikleri, ne yazık ki, sözü edilen nicel göstergenin çok altında bulunmaktadır. Genel olarak türü, kapsamı ne olursa olsun, 600'ü aşkın kütüphane, pek azı dışında şu sorunlarla doludur:

SORUNLAR....SORUNLAR....

1- Binanın veya fiziksel alanın elverişsiz, sağlıksız oluşu (eski onarımsız, rutubetli yada gün ışığından yoksun olma gibi nedenlerle)
2- İÇ donanımın ve gereçlerin (masa-raf-dolap vb) yetersizliği
3- Ayrılan ödenek ve bütçenin gereğinden fazla kısıtlı oluşu harcama ve yayın alımlarında-siyasal erkler doğrultusunda bağımlı olunma nedeniyle plansız ve tutarsız azalma ve artmalar görülmesi ve bürokrasinin yavaş işleyişi nedeniyle sorunların zamanında çözümlenmeyişi
4- Dermenin (koleksiyonun) gelişi güzel seçimi, kütüphanecilere özerklik tanınmayışı, ve denetimlerin amaçsız-sağlıksız süregelmesi.
5- Ülke genelinde tüm kütüphanelerin çağdaş ve güncel yayınlardan yoksun olması bir denge sağlanamaması ve siyasal erklerin sözcülüğünü yapan yayınlara ağırlık verilmesi, bu neden-

(*) Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü Etkinlikleri: Kütüphane Dünyası (10) 1978
(**) Türkiye İstatistik Cep Yıllığı. 1978. S.57

YARIN
SORUNLAR GİDEREK KRONİKLEŞİYOR

Festivalde bugün: Tiyatro-müzik -sergi

8. İSTANBUL FESTİVALİ
Günü gününe İstanbul Festivali

AYA İRİNİ
Saat: 19.00

İstanbul Belediye Şehir Tiyatroları tarafından sunulacak olan E. Robles'in "Montserrat" isimli oyunu bu akşam son kez izlenebilecek.

* * *

DİVAN EDEBİYATI MÜZESİ
Saat: 21.30

Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulübüne bağlı olan "Boğaziçi Üniversitesi Korosu"nu Ruhi Ayangil yönetecek.

1952 yılında İstanbul'da doğan Ruhi Ayangil, 10 yaşında kanuna başladı. Çok kısa sürelerle, Turhan Tezelli ve Hüsnü Anıl'ın öğrencisi oldu. İleri Türk Musikisi Konservatuarı Derneği'nde Dr. Teoman Önaldı'nın yönetiminde çalıştı. Daha sonra Necdet Varol'dan Türk Musikisi Nazariyeti öğrendi. İstanbul Belediye Konservatuarında İhsan Balkır'la şan, Duygu Ünal'la solfej çalıştı. Uğur Ünel ile armoniye başladı. Hâlen Cemal Reşid Rey'in piyano ve armoni öğrencisi olan Ayangil, Boğaziçi Üniversitesi'nde müzik teorisi dersleri verip üniversitenin korosunu da yönetmektedir.

Bu gece 21.30'da Divan Edebiyatı Müzesinde Ruhi Ayangil'in yöneteceği Boğaziçi Üniversitesi Korosu üyeleri toplu halde.

* * *

SERGİ

İstanbul Belediyesi Taksim Sanat Galerisi'nde "Çevreden Yeni Görünümler" başlıklı sergi 7 Temmuz - 17 Temmuz günlerinde izlenebilecek.

Fabrikalarda kapasite kullanımında önemli düşüş var

EKONOMİ SERVİSİ

Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'nın yayınladığı "Nisan sonu Üretim Gerçekleşmeleri" adlı rapordan edinilen bilgilere göre hem özel sektörde hem de KİT'ler de önemli büyüklükte kullanılmayan kapasite olduğu belirlendi.

KİT'lerin iç ve dış finansman sorunlarıyla karşı karşıya bırakılmaları, bu nedenle dışarıdan makina, teçhizat, hammadde alınamaması, enerji sorunu, kapasite kullanımında önemli düşüşün başlıca nedenleri olarak gösterilmekte. Özellikle özel sektörle aynı alanda faaliyet gösteren Et Balık, Süt Endüstrisi Kurumu, Şeker Fabrikaları, Tekel, Sümerbank, Çimento Fabrikaları gibi KİT'lerde, kapasite kullanımının düşmesi, bazı uzmanlarca, KİT'lerin özel sektör karşısında rekabet edemez hale sokulması, giderek de eritilmesi politikasının bir gereği olarak değerlendirildi. Uzmanlar bu KİT'lerin özellikle darboğaza sokularak 24 Ocak kararları doğrultusunda eritme politikası için de tasfiyesinin planladığını ileri sürdüler.

Kapasite kullanımındaki düşüşler özel sektörde de görülmekte. Özellikle TV üretimindeki kapasite kullanımı %1'in bile altında kaydedildi. Bu durumun Türkiye'de TV pazarının doyum noktasına ulaştığından ileri geldiği belirlendi. Diğer sektörlerdeki kapasite kulanımı ise tekellerin karşı karşıya oldukları girdi, enerji sorunu ile ilgili olduğu kadar "tekel" kârlarını koruyabilmenin bir gereği olarak değerlendiriliyor.

"Türkiye 1980 ve Enflasyon Sorunu" semineri Bursa'da başladı

İzak ATİYAS

Bursa Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi ile İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyeti'nin ortaklaşa düzenlediği, "Türkiye 1980 ve Enflasyon" konulu seminer başladı.

Seminerin açış konuşmasını yapan Prof. Akın İlkin, dünya ekonomisinin zorluk içinde olduğunu söyleyerek, "Türkiye 1980'li yıllarda büyük ekonomik zorluklar yaşayacaktır" dedi.

Seminerde konuşan Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral, Türkiye'nin meseleleri olduğunu, ama karamsarlığa düşmenin gereği olmadığını söyledi.

Türkiye'nin başlıca sorunlarının enflasyon ve döviz yokluğu olduğuna değinen Oral, "Enflasyon yüzünden tasarruf meyili yerine harcama meyilinin arttığını" da belirtti.

Enflasyon yenilmedikçe hiçbir mali - para - kredi politikasının sonuç vermeyeceğini öne süren Oral, sözlerini şöyle tamamladı:

"Aldığımız tedbirlere kamuoyundan büyük tepkiler gelmemiştir. Yalnız eksik olduğu söylenmiştir. Eksiklerse parlamento çalışınca giderilebilir. Bugün ülke bir çıkmazda değildir. Birtakım varları ve yokları vardır, ama varları ile yokları giderilebilir"

Daha sonra söz alan oturum Başkanı Prof. Feridun Erkin ise, kararların gerekli tahliller yapılmadan alındığını belirterek, "Memleketin politik yapısı, problemlere gerektiği gibi eğilme imkanı vermemektedir" dedi.

CHP İstanbul Milletvekili Tarhan Erdem de, 24 Ocak kararlarının Türkiye'nin yapısına aykırı olduklarından uygulanmalarının mümkün olmadığını bildirdi. Erdem, meselelerin üzerine Türkiye'nin yapısı gözönünde bulundurularak gidilmesi gerektiğini kaydederek, şöyle konuştu:

"Türkiye'nin müesseseleri çözülmüştür. Bugünkü kuruluşlar ile hiçbir kararı sonuna kadar değiştiremezsiniz. Bunları değiştirmek gerekir."

CHP İstanbul Milletvekili Tarhan Erdem de Türkiye'nin 4-5 yıldan beri plansız bir ekonomi ile yönlendirildiğini öne sürerek şunları söyledi: "24 Ocak kararları bütünsel bir pakettir. Faiz oranlarını serbest bırakan kararname ile bütünlük tamamlanmıştır. Amaç serbest piyasa ekonomisini Türkiye'ye getirmek, AET'ye girmek, dışa açılmaktır. Bu ekonomi modeli birkaç kişinin kafasında oluşmuş ve öyle uygulanmaktadır. Bu uygulamanın faturasını sosyal ve ekonomik planda toplumun güçsüzleri ödeyecektir. Türkiye'nin müesseseleri çözülmüştür. Bunları değiştirmek gerekir. Yokların varedilmesi temel sorun değildir."

Erdem, konuşmasının son bölümünde ise, kararların en önemli eksikliğinin yapıya dokunmaması olduğunu, kararların maliyetinin güçsüzlere yüklendiğini belirtti.

Aydın'da üç devrimciye dört saat süreyle işkence edildi

AYDIN(DEMOKRAT)

Aydın'da sağ görüşlü bir kişiyi dövdükleri gerekçesiyle Aydın Merkez Karakolu'na götürülen Ekrem Taşçı, Fatih Salim ve Halis Ölekli'ye 4 saat süreyle işkence edildiği, bilmedikleri ve işlemedikleri suçlardan sorumlu tutulmaya çalışıldıkları öne sürüldü.

İşkenceden sonra Cumhuriyet Savcılığı'na Aydın Hükümet Tabipliği'ne sevkedilen Ekrem Taşçı ve Fatih Salim'e 10'ar gün, Halis Ölekli'ye ise 12 günlük rapor verildi.

MHP ve ÜYD yanlısı 7 POL-BİR'li polisin kendilerine insanlık dışı işkence yaptıklarını söyleyen Taşçı, Salim ve Ölekli gördüklerini söyledikleri işkence olayını şöyle anlattılar:

"24 Haziran Salı günü faşist Abdullah Çaycı'yı dövmüşler. Polisler olayı bizim üstümüze yıkarak aynı günün akşamı saat 19.50 sularında kahvede otururken bizi alıp götürdüler. Karakola gidene kadar arabada yumruk ve copla dövdüler. Arabadan indirildiğimizde ve karakola götürülürken arkadan dipçiklerle vurdular. İfademize başvurmadan işkence odasına soktular. Bize işkence edenler Aydın Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı resmi elbiseli, MHP ve ÜYD yanlısı POL-BİR'li polisti. Hepsini tanıyoruz.

Bize bölücülük yapmak, adam yaralamak, kahve basmak suçlarını zorla kabul ettirmeye çalıştılar. İlgimiz olmayan şeyleri kesinlikle reddedince daha da fazla dövmeye başladılar. Küfrettiler, falakaya yatırdılar. Sanki polisin değil canilerin elindeydik. Ağzımıza 15-20 cm kadar cop soktular. Ceryanlar kesilince de hücreye attılar. Bizlere işkence yapılırken, faşist Abdullah Çaycı'ya da seyrettirdiler. 25 Haziran'da mahkemeye çıkardılar. Mahkemece suçsuz bulunarak serbest bırakıldık. Savcılıktan doktora sevkimizi istedik, Hükümet Tabipliği'nden 10-12 günlük rapor verdiler. İşkencecilerin yakalarını bırakmayacağız. Yasalar önünde hesap sorulmasını isteyeceğiz."

Çin, Vietnam'ın görüşme önerisine protesto notasıyla karşılık verdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnam'ın üç gün önce yaptığı görüşme çağrısına, bir protesto notasıyla karşılık verdi.

Vietnam, 4 Temmuz'da Pekin'e gönderdiği notada, iki ülke arasındaki gerilimin sürekli olarak arttığını ve acilen iki ülke arasında sürdürülen görüşmelerin üçüncü turunun başlatılmasını gerektiğini ifade etmişti.

Çin ise dün, Vietnam'a bir protesto notası verdi. Protesto notasında, iki ülke arasında yapılacak görüşmelerden hiç sözedilmiyor, Vietnam, Çin sınırında kışkırtıcı eylemlerini sürdürmekle ve Tayland topraklarına asker sokmakla suçlanıyor. Vietnam'ın Pekin Büyükelçisi'ne verilen protesto notasında bu ülkenin Çin sınırındaki kışkırtıcı eylemlerine derhal son vermesi istendi, "aksi halde doğacak olayların sorumluluğunu Vietnam taşıyacaktır" denildi.

Bilindiği gibi geçen yıl, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği "cezalandırma saldırısı"ndan sonra, iki ülke arasında görüşmeler başlamıştı. Görüşmelerin ikinci turu, geçen yıl Haziran-Aralık aylarında yapılmıştı. Ancak daha sonra, görüşmeler kesilmiş ve geçen ay Çin, Vietnam'a başka bir protesto notası vererek, bu ülkenin Tayland'a karşı saldırıya giriştiğini ve karşı önlemler alacağını bildirmişti. Bu arada, son Tayland-Kamboçya sınır çatışmasından sonra Pekin'e bir ziyaret yapan ABD Dışişleri Bakan Yardımcılarından Richard Holbrooke'un Çin yetkililerini Vietnam'a karşı yeni bir askeri müdahale yapmaması için uyardığı bildirildi. Holbrooke, Çin yetkililerine, Tayland'a kendilerinin yeteri kadar askeri malzeme verdiklerini de söyledi.

Son Kamboçya-Tayland sınır çatışmasından sonra, gittikçe gergin bir hava içine giren Güneydoğu Asya'da yeni çarpışmaların gelişmesi bekleniyor. Çin'in bir kez daha Vietnam'a askeri müdahalede bulunmasından endişe duyuluyor.

Buca Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği:

"Yeni MC 14 bin 800 fasisti dört haftada öğretmen yapıyor"

İZMİR (DEMOKRAT)

Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir emriyle, Buca Eğitim Enstitüsü'ndeki akademik statünün zamanından önce bitirilmesi ve "Beklemeli öğrenci" kisvesi altındaki faşistlerin sınavlarının, 25 Temmuz'da başlaması gerekirken 5 Temmuz günü başlatılması üzerine bir açıklama yapan Buca Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği (Eğitim-Der) "Yeni MC; 14800 tane "beklemeli öğrenci" kisvesi altındaki faşisti 4 haftada diploma sahibi yapabilmek için kendi çıkardığı genelgeye bile aykırı bir biçimde uygulamaları gündeme getirmiştir." dedi.

Faşistlere her türlü olanakların sağlandığını söyleyen öğrenciler halk çocuklarının okuma olanaklarının gaspedildiği, bunların yerine sapık ve katillerin toplanıp okullara doldurulduğunu anlattılar.

"Devrimci bir embriyonun oluşması DİSK'te belli çevreleri rahatsız etmiştir"

HABER MERKEZİ

DİSK'in 7. Genel Kurulu'nda, salonu terkeden 12 sendika arasında yeralan ASİS Sendikası Genel Başkanı Alev Ateş, hareketlerinin Genel Kurulu etkilemeye yönelik bir taktik değil, DİSK'in tabanını oluşturan işçilere yönelik bir çalışma olduğunu açıkladı.

Kendisiyle görüştüğümüz ASİS Genel Başkanı, 12 sendikanın DİSK Genel Kurulu'nu terketmelerinin sonuçları hakkında şu görüşleri savundu:

"Bizim bu tavrımız belli çevreleri rahatsız etmiştir. Deyim yerindeyse, DİSK içinde devrimci bir embriyonun oluşmasından rahatsız olan bu çevreler aynı zamanda tabanın hareketliliğinden de rahatsız olmaktadırlar. Çünkü DİSK tabanının hareketliliği onların yerlerinin sarsılması demektir. DİSK 7. Genel Kurulu'ndan beklenen sonuç alındı. Önce yedi sendikayla başlayan daha sonra beş sendikanın daha katılımıyla 12 sendikanın sürdürdüğü hareketin amacı da Genel Kurul'dan çıkabilecek somut sonucu etkilemek değildi. 40-50 delegeyle sonucu etkilemek gibi taktikler peşinden değiliz. Ancak bugün sınıfın bir yol ayrımında olduğunu savunanlarla uzlaşmacılığa tepki duyanlarla, kazanan grubun birlikte olmasının koşulları da yoktur."

Burjuvazinin geliştirdiği ayak oyunlarının Genel Kurul'da yaygın bir biçimde sergilendiğine de işaret eden Alev Ateş, DİSK içindeki sorunların tabandan gelen birhareketle, DİSK'e hakim olan anlayışın değiştirilmesiyle çözülebileceğini belirtti.

DİSK'e bağlı ASİS Sendikası Genel Başkanı Alev Ateş, Konfederasyon yöneticilerinin demokratik-merkeziyetçilik anlayışları konusunda şunları söyledi:

"DİSK yöneticilerinin, herşeyden önce işçi sınıfının yönetime katılmasının nasıl olacağı konusunda düşüncelerinde bir berraklık olması gerekir. Proleter demokrasi tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi, DİSK içinde hayata geçirilememiştir. Bunun için gerekli yapı, anlayış oluşturulamamıştır. Bu, Genel Kurul delegasyonuna da yansımaktadır. DİSK Genel Kurulu'nda her bin DİSK üyesine bir delege düşüyor. Bu sayının yetersizliği yanında, seçilen delegeler tabanı temsil etmekten uzaktır. Hepsi sendika yönetimlerinin yönlendirdiği "seçilmiş" insanlardır. Bütün bu olumsuzlukları aşmanın yolları da açıktır. Ancak böylesi bir delegasyon ve bu tür anlayışlarla DİSK'in sorunlarının çözülmesi olanağı yoktur."

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Atabek:

"Tam Gün Yasası'na sahip çıkarak, geriye dönüşü kabul etmeyeceğiz"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr.Erdal Atabek, Tam Gün Yasası'na sahip çıkarak geriye dönüşü kabul etmeyeceklerini söylerken, Ankara Eczacılar Odası Yönetim Kurulu Üyesi Atilla Uzgören, "Halkımızın sağlık hizmetlerinden yararlanma özgürlüğü bile yok" dedi.

Türk Tabipler Birliği tarafından düzenlenen "Tam Gün Yasası" konulu panel önceki gün Petkim-İş Toplantı Salonu'nda yapıldı. Konuşmacı olarak Sağlık Sosyal Yardım Bakanı ve bakanlık ilgililerinin de çağrıldığı panele bakanlıktan kimse katılmadı.

Tam Gün Yasası'na yönelen saldırıları ve yasaya yüklenen suçlamaları tartışmak amacıyla düzenlenen panele, Türk Tabipler Birliği adına Birlik Başkanı Erdal Atabek, Ankara Tabip Odası'ndan Nevzat Eren, Ankara Eczacılar Odası'ndan Atilla Uzgören ile sağlık personeli adına bir süre önce kapatılan TÜS-DER Yönetim Kurulu üyesi Ali Rıza Koca katıldılar.

İlk konuşmayı yapan Dr.Erdal Atabek, devletin doktoru muayenehade çalıştırmak istediğini savunarak, "Tam Gün Yasası her ne kadar çözüm değilse de, ona sahip çıkacağız, geriye dönüşü asla kabul etmeyeceğiz" dedi.

Tam Süre Yasası'nın gündeme geldiği 2 yıldan buyana, yasanın ideolojik olmakla suçlandığını hatırlatan Atabek, tüm yasaların ideolojik olduğunu kaydetti. "Tam Süre Yasası özünde anti-kapitalisttir" diyen Erdal Atabek, "Biz muayenehaneleri güvence olarak nitelemiyoruz. Çünkü tek tek kurtuluş olmaz. Biz toplu güvence, toplu kurtuluş istiyoruz" şeklinde konuştu.

İkinci olarak Ankara Tabipler Odası Başkanı Dr. Nevzat Eren sözaldı, SSYB'nin halka doğru olmayan bilgiler verdiğini kanıtlayarak konuşmasına başlayan Eren, bakanlık yetkililerinin, "Tam Süre Yasası çıkınca hekimler kaçtı, hekimsiz kaldık" şeklindeki sözlerini de eleştirdi. Sözkonusu yasa uygulamaya girdiğinden bu yana 2054 doktorun daha yasa kapsamına girdiğini söyleyen Eren 7 ayda 20 bin sağlık emekçisinin sürüldüğünü belirtti.

Daha sonra konuşan Ali Rıza Koca'da sağlık hizmetlerinin bir ekip çalışması olduğunu belirterek söze başladı ve tekel devlet bütünleşmesini sağlayan iktidarın kazanılmış hakları geri almaya çalıştığını söyledi. Sürgünlerle sağlık hizmetlerinin 7 ay içinde 5-10 sene geri götünildüğünü bildiren Koca Kastamonu iline yapılan harcamaların anayasal suç boyutlarını dahi aştığını savundu.

Son olarak Ankara Eczacılar Odası adına Atilla Uzgören sözaldı, Uzgören Tam Gün Yasası'nın anti-kapitalist değil, bir reform yasası olduğunu bildirdi ve 2500 eczacının işsiz olduğunu hatırlattı. Uzgören, "Tam Gün Yasasının sağlık hizmetlerinde yara açtığı görüşü bir demagojidir" şeklinde konuştu.

Konuşmacılar panelin son bölümünde Tam Süre Yasası'na sahip çıkacaklarını ancak kısa dönemli hedeflerinin grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etme olduğu görüşünde birleştiler ve kurtuluş için mücadele yerlerini alacaklarını kaydettiler.

DİSK'e bağlı 11 sendika TİP Ankara İl Kongresi'nin engellenmesini kınadı

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı 11 sendika tarafından önceki gün TİP Ankara İl Kongresi'nin güvenlik kuvvetleri tarafından engellenmesi olayı kınandı.

Aralarında Petkim-İş, Bank-Sen, TİS ve Maden-İş'in de bulunduğu 11 sendikanın yetkilileri tarafından düzenlenen basın toplantısında gözaltına alınanlar arasında Sosyal-İş Sendikası merkez yöneticilerinin de bulunduğu belirtilerek, sözkonusu uygulamanın Anayasa'ya, yasalara ve sıkıyönetim komutanlıklarının açıklamalarına aykırı olduğu ifade edildi.

Gözaltına alınanlar arasında TİP Genel Başkanı Behice Boran ve Genel Sekreter Nihat Sargın'ın da bulunduğu belirtilen toplantıda, "Ancak daha sonra bu yasa dışı ve anti-demokratik uygulamalarına dayanak bulamayanlar gözaltına alınanlardan büyük bir bölümünü serbest bırakmışlardır" denildi.

Halen 29 TİP'linin gözaltında olduğu bildirilen toplantıda, şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye'de tüm sıkıyönetim komutanlıklarının bildirileri ile dernek, sendika ve siyasi partilerin tüzükleri uyarınca yapacakları toplantı ve kongrelerle kendi özel yasalarına tabi oldukları ilan edilmişken, TİP Ankara İl Kongresi'ne katılan Genel Başkan Behice Boran'ın salona girişi sırasında 'Sosyalist Türkiye' ve 'Faşizmi ezeceğiz' sloganlarının atılmasını sıkıyönetim yasaklarını çiğneme olarak gören zihniyet, demokrasimiz açısından çok tehlikeli bir ucun işaretidir."

Fındık üreticileri 110 lira

(Baştarafı 1. Sayfada)

lıkları ve kararlılıkları pasifize edilmek isteniyor" şeklinde konuştular.

Fatsa'nın Çamaş kasabası Edirli köyünden bir fındık üreticisi şöyle konuştu:

"Geçen yıl verilen 50 liralık taban fiyatına karşılık 1 kilogram fındığın maliyeti 88.85 liraydı. O tarihten bu yana 140 kuruşluk gübre 680 kuruşa, 500 liraya temin edilen 1 torba ilaç 1200-1300 liraya fırladı. Bir işçi geçen yıl 200 lira isterken, şimdi 400-500 lira istiyor. Patoz, nakliye ücretlerine gelen artışlar ise yüzde 150'nin üzerinde.

Eve 6 aydır et götüremiyoruz, genel fiyatların yanına yaklaşılmıyor. "33 milyar lira dağıtacaklarını" söyleyerek kimi kandırmak istiyorlar".

Fındığın ihracat ürünü olma konumuna dikkati çeken bir üretici ise, "Bugün verilen 110 lira yarın yapılacak bir devalüasyonla yine 30 liraya düşecektir. Bir kilo fındığın dünya piyasalarındaki fiyatı ise 250 liranın üzerinde seyredecektir. Bu rakam şimdiden 200 lira dolayındadır" dedi.

MALIMIZI TÜCCARA TESLİME ZORLANIYORUZ

150 bin dolayında fındık üreticisinin pay sahibi bulunduğu Fiskobirlik'in tutumunu da eleştiren kooperatif üyesi üreticiler, "Fiskobirlik bize zamanında ve gerekli olan parayı vermediği için çoğumuz malımızı tüccara devretmek zorunda kalıyoruz" dediler.

Osman Yıldız adlı üretici bu konuda şöyle konuştu:

"Üretici olarak para sıkıntımız bitmez. Ortağı bulunduğumuz Fiskobirlik bu parayı bize ödemiyor, ödese bile çok geç ödüyor, bir kısmını kesiyor. Günlerce gidip geliyoruz. Onun için de hiç bir formaliteye başvurmadan para ödeyen tüccara malımızı elimizle teslim etmek zorunda kalıyoruz. Biçilen taban fiyattan malımızı satın alan tüccarın bizim gibi para sıkıntısı olmadığı için dükkana yığıyor, bekletiyor. Daha sonra da en az iki misline satıyor."

Osman Yıldız kendi durumundan daha sonra şu örneklemeyi yaptı:

"Geçen sene paraca çok sıkışmıştım. Kooperatif formalitelerini beklemeye tahammülüm yoktu. Yapılacak kesintiler de cabası idi. Mecbur oldum fındığımın bir kısmını 37.50 liradan tüccara devrettim. Oda tam 108 liradan sattı daha sonra, hem de gözümün önünde."

ÜRETİCİLER 160 LİRADA DİRENİYOR

Taban fiyatı ilan edilmeden önce en az 160 lira olmasını isteyen üreticiler bu fiyatı alıncaya kadar direneceklerini açıkladılar. Parasız kalsalarda mallarını teslim etmeyip, bekleteceklerini söyleyen üreticiler bu yolda kararlı olduklarını belirttiler.

MİTİNGLER

Türkiye'nin ve dünyanın en çok fındık üreten bölgesi olarak kabul edilen Doğu Karadeniz şeridinde, fındıktaki sömürüyü ve düşük taban fiyatını protesto eden yoğun yazılamalar gözleniyor.

Taban fiyatının üreticiler tarafından belirlenmesi de savunulan bölgede önümüzdeki günlerde üreticilerin katılacağı bir dizi miting yapılacağı öğrenildi.

Buna göre sadece Ordu'ya bağlı 18 ilçe ve kasabada "Fındıktaki Sömürüye Son" mitingleri yapılacaktır.

Mitinglerin tarih ve yerleri şöyle: "7 Temmuz'da Perşembe, 8 Temmuzda Yalıköy, 9 Temmuz'da Kumru, 10 Temmuz'da Ilıca ve Gürgentepe, 11 Temmuz'da Arslan Camii, Esenyurt ve Kabataş, 12 Temmuz'da Aybastı ve Korgan, 13 Temmuz'da Çamaş, 14 Temmuz'da Fatsa"

Bu arada Giresun'un Karabulduk kasabası ve Keşap ilçesinde aynı konuda mitinglerin yapılacağı haber verildi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

tılmış sol yanı felçli güdük demokraside MHP. Üstelik, onlar, biz bu işleri çözeriz de diyorlar. Tek başlarına iktidar olurlarsa, belki Türkiye halkının yarısını yok ederek, iktidarınız da sıfıra düşmüş kalkınma hızına yeni bir ivme kazandırabilir. İnsan sayısı azalacağından ulusal geliri bir anda iki katına yükseltebilir, işsizlik sorununu da kökünden çözmüş olurlar. Bunu mu istiyorsunuz? Nedir istediğiniz? Şunu bir açıkça söylesiniz de anlasak... Türkiye'yi sürüklediğiniz yol bu yol....

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada)

şiyor. Ünlü ressam ve Kuşsever Salih Acar, bilirsiniz, bu Kelaynak kampanyasının önünü çeken kişidir. Kelaynak resimleri de kaç yıldır kapış kapış satılır durur. Müşteriler hep kelaynak resmi satın almak istiyorlar, ama Salih Acar bıkkınlık getirmiş bu konudan. Geçende düzenlenen bir "Doğayı Koruma" kongresinin bitiminde verilen bir kokteylde bu kelaynak bunalımından içkiyi fazla kaçıran Acar, toplantının son demlerinde, hayranlarının şaşkın bakışları altında, bir viski şişesini yakaladığı gibi, *"Son Kelaynak'ın boynunu da böyle koparacağım"* diyerek şişenin boynunu kırıvermiş. Kan içinde kalmış dört bir yanı, ambulansla hastaneye kaldırmışlar. Diyeceğim, bu son gelişmeden sonra Ecevit'in de, onu tutan kelaynakların durumu da hiç parlak değil. Ama Ecevit'i tutan Kelaynakların perçeminden tutmaya çalışan kel ayvazların hali de perişan...

TİSK, 25 Ocak kararlarını yürekli ve isabetli buldukları

(Baştarafı 1. Sayfada)

rar Kanun Tasarısı'nın bir an önce yasalaşmasını savundu. Sermaye Piyasası Kanunu'nun da ivedilikle çıkarılması gerektiğini iddia eden İbrahimoğlu, işçi-işveren ilişkilerine de yeni düzenlemeler getirilmesini istedi. Ekonominin dışa açılabilmesi için gerçekçi bir döviz kuru politikası izlenmesinin zorunlu olduğunu ileri süren İbrahimoğlu'nun sözkonusu dergide yer alan yazısında özetle şu görüşlere yer verildi:

"25 Ocak 1980 kararlarını konfederasyonumuz 'isabetli, yürekli ve ekonomik' bulmuştur.

Kararlar yüreklidir. Çünkü KİT ürünlerine yüksek oranlı zamlar yapılarak bunların zararlarının kapatılması yoluna gidilmesi, bu ürünleri satın alan geniş halk kitlelerini güç durumda bırakmıştır. Siyasal geleceğini düşünen iktidarların Türkiye'de ve başka ülkelerde bu tür tedbirleri kolaylıkla ve isteyerek yürürlüğe koymaları pek beklenemez. Öte yandan, enflasyonla mücadelede Türkiye'de KİT açıklarını kapatmakla işe başlamak kaçınılmaz görünüyordu. Böyle olunca, geniş halk kitlelerinin hoşnutsuzluğu pahasına KİT ürünlerinin fiyatlarının arttırılarak, bunların açıklarının hiç değilse kısmen kapatılması yoluna gidilmesi, isabetli olduğu kadar yürekli bir politika tedbiri sayılmalıdır."

İbrahimoğlu Sermaye Piyasası Kanunu'na ilişkin olarak, "Son zamanlarda kamuoyunca da yakından izlenen banka-banker çekişmesi bizce Sermaye Piyasası Kanunu'nun hala çıkarılmamış olmasından kaynaklanan bir olaydu ve artık adı geçen kanunun bir an önce çıkarılarak tasarrufların yatırıma dönüşmesinin sağlanması gerekmektedir" dedi.

Toplu sözleşme düzeninin ücretleri aşırı biçimde artırdığını ileri süren İbrahimoğlu şunları kaydetti:

"Toplu sözleşme düzeninin ücretleri aşırı biçimde artırarak maliyet enflasyonuna katkıda bulunmasından işçi kesimi aslında bir yarar sağlayamamaktadır. Bu temel gerçeğin ışığında konuyu işverenle işçi kesimleri arasında varılacak anlayış birliği çerçevesinde yeni düzenlemeler getirilmesinde 25 Ocak 1980 kararlarının başarı şansını artıracaktır."

Gerçekçi döviz kuru politikası uygulamasının zorunlu olduğunu ileri süren TİSK Genel Sekreteri her ne kadar bu konuda dinamik davranıldıysa da en iyi çözümün fiyat indekslerindeki gelişmelere göre işleyecek otomatik bir mekanizmaya bağlanmasıyla olabileceğini iddia etti.

Para ve kredi kıtlığı konusunda ihracatçılar yönünden selektif kredi politikası izlenmesini isteyen İbrahimoğlu, "Faiz oranlarının artırılması halkı daha çok tasarrufa ve tasarruflarını bankalarda toplamaya özendirerek, banka sisteminin kredi yaratma gücünü artıracaktır" dedi.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Başkanı Budak:

"Üreticilerle işçilerin arasını açmaya yönelik oyunlar iktidarın yüzüne çarpılmalıdır"

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası adına Genel Başkan Rıdvan Budak tarafından dün bir açıklama yapılarak, iktidarın Tarım Satış Kooperatifleri'ne yönelik politikları eleştirildi ve "Üreticilerle işçilerin arasını açmaya yönelik oyunlar iktidarın yüzüne çarpılmalıdır" denildi.

Kooperatif birliklerinde çalışan işçilere aylardanberi kıdem tazminatlarının, ikramiyelerinin ve ücretlerinin ödenmediğinin belirtildiği açıklama, şöyle devam ediyor:

"İşçilere maaşları ödenmezken, kooperatif birliklerinin faşist yöneticileri görevlerinden ayrılarak kıdem tazminatlarını almakta, sonra da tekrar göreve getirilmektedir.

İşçilerin haklarını aramaları en doğal haklarıdır. Ama hak aramak bu iktidarın düşüncesine göre anarşi yaratmaktır. Bu iktidara göre hak aramak, işgücünün karşılığını istemek bir suçtur.

AP iktidarı işçilerin haklılığını kamuoyu önünde çarpıtmak, kıyımları tezgahlamak, ve faşist militanları işe almak amacıyla yeni TARİŞ'ler yaratmak istemektedir."

Açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Üreticilerin tefecilerin elinden kurtulmak için biriktirdikleri paralarla kurdukları kooperatifler iflasa sürüklenmek, bu kuruluşların mal varlığı tekelci sermayeye tatlı bir kâr alanı olarak sunulmak istenmektedir. İktidarın uygulamaları karşısında üreticiler uyanık olmak zorundadır. Üreticilerle işçilerin arasını açmaya yönelik oyunlar iktidarın yüzüne çarpılmalıdır."

Hükümetin hayvan üreticilerine darbe indirdiği öne sürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı ve Konya CHP Milletvekili Yücel Akıncı, hükümetin hayvansal ürünlere yaptığı zamla öğünmeye kalkışmasının gerçekte geçimini hayvan yetiştiriciliğiyle sağlayan Doğu ve Güneydoğu bölgesi halkıyla alay etmekten başka bir anlam taşımadığını belirterek, "Geçen yıl 1 kg. yapağı satarak 37 kilo yemlik arpa satınalabilen üretici,bu yıl 1 kg. yapağı bedeli ile ancak 21 kg. arpa satın alabilecektir." dedi.

Akıncı, yaptığı yazılı açıklamada, yapağının satış fiyatlarına, ortalama yüzde 60 oranında zam yapıldığının hükümetçe sevindirici bir haber olarak ilan edilmesinin gerçekleri saptırmaktan başka bir şey olmadığını söyleyerek, şöyle devam etti:

"Ekonomik kalkınmamızda büyük potansiyele sahip olan ülke hayvancılığına siyasal iktidarın hangi gözle baktığı ve geçimini hayvan yetiştiriciliğinden sağlayan Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Van, Hakkari gibi yörelerimizin halkına hangi zihniyetle hizmet göstermeye çalıştığı bir kez daha anlamıştır

Tez Büro-İş 1 nolu Şube'nin 9.Genel Kurulu toplandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk—İş'e bağlı Tez Büro İş Sendikasının 1 nolu şube 9. Genel Kurulu Türk İş toplantı salonunda yapıldı. Resmi arabalarla çok sayıda faşistin getirildiği Genel Kurulda, yönetime 3 liste talip oldu.

Tez Büro—İş Sendikası'nın 1 nolu şubesine bağlı 94 işyeri ve 3000 üyesi olduğu öğrenildi. Yönetime aday listelerden, birisi Gima işyeri temsilcisi ve AP ile MHP'nin desteklediği Mehmet Aydın, Kooperatifler Genel Müdürlüğünden Haldun Tez ile bütün işyerlerinin adayı olduğu belirtilen Kenan Gürbüz'ün CHP eğilimli oldukları bildirildi.

Demirel yatırımcı bankaların yöneticileri ile toplantı yaptı

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında ekonomik konuların görüşüldüğü bir toplantı yapıldı.

Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun, Maliye Bakanı İsmet Sezgin, Ticaret Bakanı Halil Başol, Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar ile yatırımcı bankaların üst düzeydeki bazı yetkililerinin de katıldığı toplantı saat 18.00'de başladı.

Yatırımların hızlandırılması ve üretimin artırılması konularının ele alındığı toplantıda, Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'un başkanlığında yapılan ve kamu yatırımlarının ilk altı aylık durumunu yansıtan saptama sonuçları da gözden geçirildi.

TEKZİPTİR

"MHP ve ÜYD Boyabat'ta bir oteli işgal etmedi"

4.6.1980 günlü 3403/180 sayılı DEMOKRAT Gazetenizin 7. sayfa 6. sütununda "MHP VE ÜYD, BOYABAT'TA BİR OTELİ İŞGAL ETTİ." başlıklı yazınız gerçek dışıdır. Otelinin ve kahvehenizinin işgal edildiğini iddia eden Sevim DEVECİOĞLU, 4 yıl kadar önce MHP İlce Merkezininde içinde bulunduğu otel ve kahvehane olarak geçen binasını Kazım ASLAN'a kiraya vermiş, Kazım ASLAN da MHP İlce Merkezinin binadan taşınmasından sonra Ülkücü Gençlik Derneğine kullanmak üzere vermiş adı geçen şahıs Sevim DEVECİOĞLU na binasını tam ve noksansız olarak teslim etmiş ve buna dair bir belge alınmış. Fakat Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının emri ile faaliyetten alıkonulan ve tarafımızdan mühürlenen Ülkücü Gençlik Derneğinin, Sevim DEVECİOĞLU tarafından çıkarılması talepi polise yapılmaması gerektiğini her defasında anlatılmış isede, bizi taraflı hareket ettiğimizi bu sebeple Valiye şikayet edeceğini söyliyerek gitmiştir. Dediği gibi kendisini tehdit edip "Ülkücüler geldiğinde hürmet ve vazifelerini bihakkında yapaCAKSIN" demedim. Bina sahibi ve kiracı arasında hukuki mevzuun karakolda çözümlenemiyeceğini yerinin mahkemeler olduğunu kabul etmiyen şahıs beni ve şahsımda Polisi Kamu oyu önünde küçük düşürücü yoluna baş vurmuş veye bunun bu sorununu bilen kişi çıkarcı düşüncesiyle hareket etmiştir. Asılsız haber veren şahıstan ceza ve huhuki davalarımı saklı tutuyorum. Kamu oyuna duyururum.9.6.1980

M.Zeki SOYÖZEN
Komiser Muavini
Merkez Karakol
Amiri

YİTİK

Adana Belediyesi Tahakkuk Tahsilat Müdürlüğü'nde kullanılmak üzere tahsildar Kemal Ok'a teslim edilen B.Servisi 100-801'den başlayıp 101-200'de bitensu tahsilatına ait makbuz defteri 101-076'ya kadar kullanılmış 101-077'den 101-200'e kadar da 124 adet kullanılmamış olup 3-7.1980 günü yitirilmiştir. İlanen duyurulur.

ADANA BELEDİYESİ

(Demokrat: 705)

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 3433/210

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.	200 DM
	1 yıllık	18.000	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

217 bin üyesi olan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLK-SAN)'ın Genel Kurulu yapılıyor

'İLK-SAN öğretmen sorunlarının çözümünde daha etkin olmalı'

● İlkokul öğretmenleri:"Sandık çalışmaları yalnızca yöneticilerin değil tüm öğretmen kitlesinin ortak çabasının ürünü olmalıdır"

● Sandık yalnızca aidat verilen veya yardım alınan bir kuruluş değil, ortaklaşa çalışma ve mücadelenin somutlandığı bir örgütlenme olmalıdır

37 yıllık İLK-SAN'da TÖB-DER'liler ancak 4 yıldır temsil edilebiliyor

İÖSSYS– kısa adıyla İLK–SAN, 1943 yılında, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve eğitimci İsmail Hakkı Tonguç'un girişimleriyle kuruldu.

4357 sayılı yasaya göre kurulan Sandık, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden maaş alan tüm ilkokul öğretmenleriyle, İlköğretim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Müdürlükleri'nde çalışan memurları ve Sandık personelini kapsıyor. Üyelerin maaşlarından her ay belli bir miktar Sandığa kesiliyor. Sandık ödentileri iki yıl önceki genel kurulda 60 lira olarak saptanmıştı.

Sandığın kuruluş amacı ilkokul öğretmenleri arasında dayanışmayı sağlamak, öğretmenlerin çeşitli sorunları karşısında kendi çabalarıyla çözüm bulmalarına yardımcı olmak, onlara maddi katkıda bulunmaktır. Ne var ki, kuruluşundan çok kısa bir süre sonra sandık, yozlaştırılmış, yıllar yılı gerici çevrelerin denetiminde kalmıştır. TÖB–DER'li öğretmenler ise ancak 1976 yılında Sandık yönetimine ortak olabildiler.

Sandığın demokratikleştirilmesi girişimleri bu tarihte başladı.

İLK–SAN'ın yönetim ve denetim organları her iki yılda bir toplanan Sandık Genel Kurulu'nda seçiliyor. Bu Genel Kurula 87 il temsilcisi ile 15 doğal delege katılıyor. Genel Kurul, yönetim organlarının seçiminin yanısıra ana statüyü değiştirerek, üyelerin ödeyecekleri ödenti miktarlarını ve yardım miktarlarını da saptıyor. 5 kişiden oluşan Merkez Yönetim Kurulu'nun yanında, 7 coğrafi bölgeden seçilen 7 delege de, Genel Yönetim Kurulu'nu oluşturuyor. Milli Eğitim Bakanlığı, Sandığın Yönetim Kurulu'nda bir üyeyle temsil ediliyor. Ancak, MC Hükümeti'nin atadığı Sandık temsilcisi Selahattin Dikmen, son dönem yönetim kurullarına katılmadı.

İlkokul öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLK-SAN) Genel Kurulu bugün Ankara'da toplanıyor. Onbinlerce ilkokul öğretmeninin ek bir sosyal güvenlik örgütü olan İLK-SAN'ın yapması gereken tüm çalışmaları yeterli düzeyde gerçekleştirmediği öğretmenler arasında yaygın bir kanı.

Yıllar yılı ilkokul öğretmenlerinin sorunlarına ilgisiz kalan Sandık yönetiminde TÖB–DER'li öğretmenler 1976'dan bu yana temsil edilmekteler. Eğitim emekçilerinin demokratik örgütü TÖB–DER'in kapatılmasından sonra İLK–SAN'ın işlevleri daha da önem kazandı.

Siyasal iktidarların baskılarının yanısıra faşist güçlerin yoğun saldırısına hedef olan, sürülen, kıyılan, düşük ücretlerle yaşam savaşı veren ilkokul öğretmenlerini İLK–SAN'da yeni görevler bekliyor. İLK–SAN'ın üyelerinin sorunlarına sahip çıkmasını, demokratik mücadelenin etkin bir mevzii olmasını istiyor öğretmenler.

"Kapitalist ilişkiler içinde Sandık vb. kuruluşların pahalılığı, yoksulluğu ortadan kaldıramayacağı açık. Bu nedenle, İLK–SAN'ın üyeleri arasında dayanışmayı arttırması, ilgi alanında bulunan konularda öğretmenleri bilgilendirmeye yönelik çalışmalar yapması zorunlu. İLK–SAN yalnızca üyelerine sınırlı sosyal hizmetler sunmakla kalmamalı, bu yardımların da çözmeye yetmeyeceği sorunların nedenlerini ve kaynaklarını ortaya koymakla yükümlü. İLK–SAN, bu ülkede devlet olanakları tekellere aktarılırken, emekçilerin ve onların bir parçası olan öğretmenlerin sosyal güvenliğinin neden sağlanmadığını anlatmalı. Yine İLK–SAN, "öğretmenler Pazarları"nda satılan malların fiyatlarının neden arttığını, bu pahalılıktan kimlerin sorumlu olduğunu üye kitlesine iletmek zorunda. Sandık çalışmaları yalnızca yöneticilerin değil, tüm öğretmen kitlesinin ortak çabalarının ürünü olmalıdır.

Sandık yalnızca aidat verilen yardım alınan bir kuruluş değil, ortaklaşa çalışma ve mücadelenin somutlandığı bir örgütlenme olmalıdır." Böyle diyor, devrimci, demokrat, yurtsever öğretmenler.

Ve bunun içindir ki, İLK–SAN'ı, bu Genel Kurulu'nda yeni görevler bekliyor.

● İstanbul-Ankara karayolu üzerinde bulunan Gebze'de İLK-SAN'ın Kağıt İşleme Fabrikası... Bu fabrikada kaliteli ve ucuz okul defterleri yapılıyor. Defterlerin satışı ise okul kooperatifleri aracılığıyla gerçekleştiriliyor. ●

Öğretmenler İLK-SAN yatırımlarının daha yararlı amaçlar için kullanılmasını istiyorlar

Sandığın bir Defter ve Tifdruk İşletmesi, iki dinlenme kampı, Ankara'da bir pazarı var.

Gebze'de kendi arsası üzerinde yaptırılan ve hizmete açılan Defter ve Tifdruk Matbaası, bugün kaliteli ve ucuz okul defteri yapıyor. Bu işletme ayrıca jelatin üzerinde renkli baskılar yapma olanağına da sahip. Defterler, okul kooperatifleri aracılığıyla satılmakta.

Balıkesir, Burhaniye ve Bursa-Gemlik'te iki dinlenme tesisi üç yıldır çalışmakta. Ne var ki olanaklarının kısıtlı oluşu yüzünden öğretmenlerin bu tesislerden yeterince yararlandığı söylenemez. Büyük bir öğretmen kitlesinin bu kampların varlığından haberdar bile olmadığı bir gerçektir. Öğretmenler, yaz tatili için bütçelerinden fazla para ayıramadıklarının gözönünde tutularak, bu en temel dinlenme ve eğlenme hakkını kullanabilmeleri için kampların sayısının arttırılmasını, var olanların geliştirilmesini istiyorlar.

Berlin Oteli'nin satın alınması tartışmalara neden oldu

Geçtiğimiz ay içinde öğretmenler bir "otel olayı" tartıştılar. Tartışma konusu otel, İlk-San yönetiminin 50 milyon lira peşin ödeyerek satın aldığı, Ulus'ta kale çıkışındaki Berlin Oteli'ydi. Sandık yönetimi oteli "Konukevi" olarak çalıştıracağını, taşradan gelen öğretmenlerin barınması için kullanacağını iddia ederken, yönetimin dışındaki gruplar imza kampanyaları açarak İlk-San yönetiminin bu girişimini protesto ettiler. Otel alımına karşı çıkan gruplar, öğretmenlerin bunca sorunu ortada dururken, 1000-2000 liralık yardımlarla öğretmenlerin avutulmaya çalışıldığını, genel kurula 1-2 ay gibi kısa bir zaman kalmışken böylesi bir girişimin sadece seçim yatırımı olacağını ileri sürdüler.

217 bin ilkokul öğretmenini kapsayan bu örgütün temel politikalarının, yönetimlerin kısa vadeli programlarını uygulamaya değil, en geniş öğretmenler kitlesinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelmesinin zorunluluğu, bu tartışmalarla bir kez daha ortaya çıktı.

Yönetim Kurulu içinde bile tartışmalara yol açan, bazı üyelerin alımına karşı çıktıkları Otel Berlin. Muhalif Yönetim Kurulu üyeleri bu otelin 50 milyon etmeyeceğini böylesine büyük bir yatırım için, genel kurulun karar vermesi gerektiğini bildirerek, otelin alınmasını istemediler. Oysa Yönetim Kurulu çoğunluğun oyuyla karar alarak oteli satın aldı.

Öğretmenler İLK-SAN yardımlarının arttırılması gerektiğini söylüyorlar

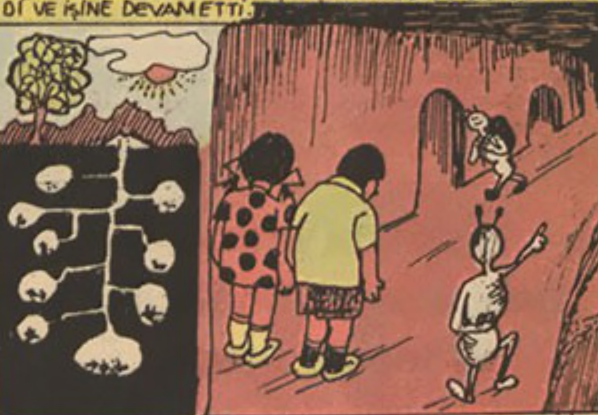
Hayat pahalılığı, tüm kamu çalışanları gibi ilkokul öğretmenlerini de ateşten bir gömlek gibi sarmakta. Durmak bilmeyen pahalılık karşısında öğretmenlerin alım güçleri sürekli azalıyor. Geçim sıkıntısından bunalan, ev kirasını, mutfak masrafını nasıl ödeyeceğini kara kara düşünen öğretmenler İLK-SAN'ın üyelerine yaptığı karşılıksız yardımın arttırılmasını istiyorlar.

Öğretmenler, "evlenme, doğum, emeklilik, hastalık, sakatlanma, ve işgöremezlik, doğal yıkım ve ölüm yardımları günün koşullarına uygun bir biçimde arttırılmalıdır" diyorlar.

1976 yılında yapılan İLK–SAN Genel Kurulu'nda alınan kararla açılan "Öğretmenler Pazarı". Öğretmenler bu pazarların daha da yaygınlaştırılmasını istiyorlar, ancak buradaki fiyatların da dışarıdakilere paralel olarak artmasından şikayetçiler. Bu nedenle de İLK–SAN'ın sandık üyesi öğretmenlere yaptığı sosyal yardımların arttırılması gerektiğini düşünüyorlar.

Demokrat Çocuk

KARINCA KENTİNDE BİR GEZİ

KENTİN KAPISI BİR KRATERİN AĞZINI ANDIRIYORDU. YUVARLAK, KÜÇÜK BİR KAPININ ÇEVRESİNE YIĞILMIŞ TOPRAKLARDAN GEÇECEK YER BULUP KAPIYA YAKLAŞTIĞIMIZDA, KAFASIYLA KAPIYI İÇERDEN KAPATMIŞ BİR MUHAFIZLA KARŞILAŞTIK...

KENTİ GEZMEK İSTİYORUZ.

YANINIZA BİR KILAVUZ VERELİM SİZLERİ GEZDİRSİN.

KENTE GİRİNCE, ŞAŞKINA DÖNDÜK. BU MİNİCİK HAYVANLAR, BU KORİDORLARI, SOKAKLARI, ODALARI NASIL YAPABİLMİŞLERDİ? DÜZGÜN SOKAKLARDA GEZERKEN, HER YERDE DURMADAN ÇALIŞAN KARINCALARLA KARŞILAŞTIK. HEPSİ DE BİZİ SELAMLADI VE İŞİNE DEVAM ETTİ.

KILAVUZUMUZ ŞAŞKINLIĞIMIZI GÖRÜNCE, BİLGİ VERMEK GEREĞİNİ DUYMUŞ OLACAK Kİ, ANLATMAYA BAŞLADI.

BU KENTTE BİNİN ÜZERİNDE KARINCA YAŞIYOR. HEPİMİZİN AYRI AYRI GÖREVLERİ VAR. HERKES GÜCÜNE VE BECERİSİNE GÖRE İŞ YAPAR. ARAMIZDA TAM BİR İŞ BÖLÜMÜ GERÇEKLEŞMİŞTİR. KİMİMİZ DİŞİ KARINCALARIN YUMURTALARINI BESLERLER, KİMİMİZ AVLANMAYA ÇIKAR, KİMİMİZ YİYECEKLERİMİZİ ÜRETİR. BİR KISMIMIZ DA KORUMA VE TEMİZLİK İŞLERİYLE GÖREVLİYİZ.

AV DÜZGÜN BİR SIRA HALİNDE YAPILIR. AVLANAN BÖCEKLER YİNE SIRALAR HALİNDE VE HEP BİRLİKTE TAŞINIR. KENDİMİZDEN BÜYÜK HAYVAN VE YİYECEKLERİ AVLAYIP TAŞIRKEN BİRLİKTE OLMAMIZIN NE KADAR YARARLI OLDUĞUNU DAHA İYİ ANLARIZ.

TAŞINAN TÜM YİYECEKLER TEMİZLENEREK KİLERLERE DEPO EDİLİR. BİR KISMI KIŞIN YA DA YİYECEK BULAMADIĞIMIZ ZAMAN KULLANMAK ÜZERE SAKLANIR.

KİLER

KENTİMİZE GÖZ DİKEN, HAZIR YİYECEKLERE ORTAK OLMAK İSTEYEN ASALAKLARA KARŞI DA SAVUNMA EKİPLERİMİZ VAR. ÇOK KÜÇÜK OLMAMIZA RAĞMEN, GÜCÜMÜZÜ BİRLEŞTİRDİĞİMİZ, "BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR" DEYİŞİNİ HİÇ UNUTMADIĞIMIZ İÇİN, BİZİ YENEMEZLER.

"HOŞÇAKALIN" DERKEN, BU KÜÇÜCÜK HAYVANLARA HAYRANLIKLA BAKIYORDUK. BİR MAKİNANIN AYRI AYRI PARÇALARI GİBİYDİLER. BU ÇALIŞMA, BU DAYANIŞMA BU ÖZGÜR KENTİ, DAHA BİR GÜÇLÜ VE MUTLU KILIYORDU. "BİZ İNSANLARIN KARINCALARDAN ÖĞRENECEĞİ NE ÇOK ŞEY VAR" DEDİM, İÇİMDEN.

Kitaplar sizi bekliyor

Tatiliniz nasıl geçiyor? Sanırız, bir çoğunuz bulunduğu kenti bırakıp köylere, kasabalara gitti. Kiminiz belki deniz kıyısında bir yerlerde şimdi. Kiminiz çalışmak zorunda olduğundan kendine bir iş buldu. Kiminiz ise ders çalışmak zorunda. Tabii bu arada tümünüzün ortak isteği dinlenmek, koca bir ders yılının yorgunluğunu atmak, yeni bir ders yılına hazırlanmak.

Bu arada unutmamamız gereken bir iş daha var: Okumak...Çoğunuz okul döneminde istediği gibi okuyamadı belki. Derslerin yoğunluğundan ya da anne ve babanızın ders kitapları dışında başka kitaplarla uğraşmanızı istememesinden. Ama şimdi gönlünüzce okuyabileceksiniz. Gönlünüzce dedik ama yine de belli bir düzen içinde okumanızda yarar var.

Çağdaş sanatçıların çok sayıda öyküleri, romanları, şiirleri var. Her ne kadar bu sanatçıların adları ders kitaplarınızda yer almazsa da yapıtlarını bulup okumalısınız. Bunları bulmanın çeşitli yolları var. Hemen çevrenizdeki en yakın Halk, Çocuk ya da Okul kütüphanesini araştırın. Bakın bakalım bu çağdaş yazarlardan hangilerinin hangi yapıtları var. Bir de kitapçılara bakın. Arkadaşlarınızla ortaklaşa kitap almayı deneyin.

Bir başka yol da büyüklerinizden kitaplarını ödünç istemeniz. Aldığınız kitapları yırtmadan, çizip sayfalarını buruşturmadan okuduğunuz sürece herkes size seve seve kitaplarını verecektir.

Okurken bir kuralı da unutmayın. Bir kitabı elinize aldığınızda varsa önsözünü, yazarına ilişkin bilgiyi de dikkatle okumalı. Sonra da tüm okunanları başkalarıyla tartışmalı.

İyi okumalar dileyelim tümünüze...

Güneş Ağabey

Radyo TV program haber

21.30 Forsyte Efsanesi

Gelenekselleşmiş bir sosyal yapının köhnemiş geleneklerini yıkma uğrunda mücadele verenlerle, eski yapıyı sürdürme konusunda direnenler arasındaki mücadeleyi bir aile boyutunda ele alan dizi, mevcut dizilerin iyilerinden biri. Sürekli filmin 13. bölümünde, Boer Savaşları bitmiştir. Jo Forsyte, Ayrini'yle mutlu bir şekilde yaşamaktadır. Oğulları Cuun büyümüş ve çiftçilik yapmak istemektedir. Işi öğrenmek için ablasının yanına gider. Soames'in kızı Floür de büyümüştür. Ve aynı çiftlikte karşılaşırlar.

19.56 OLİMPİYAT ALTINLARI

Dünyadaki spor hareketlerinin gelişimi tarihsel evrim içinde verildiği "Olimpiyat Altınları"nda, hemen her çeşit spor dallarında bilgiler veriliyor. Ve her dalın başarılı ve ünlü sporcuları tanıtılıyor.

Dizinin bugün yayınlanacak üçüncü bölümünde, "Modern Pentatlon"un doğuşu ile bu dalda yetişen ünlü sporcuların çalışmaları anlatılacak.

Ülkemizdeki çok az bir kesimin "lüks" olarak yapabildiği, ya da belli spor tekellerinin insiyatifine bırakılan spor giderek kitleleri dışına itmekte, onları yalnızca bir seyirci halinde tutarak afyon etkisini yoğunlaştırmaktadır.

Sporun nasıl geliştiği ve kitlelere maledilebildiği konusunda bir oranda da olsa halkımız aydınlanabiliyorsa iyi bir dizi sayılabilir.

Vikingler 19.07

Sürekli çizgi filmin bugünkü bölümünde, Vikinglerin ülkelerine geri dönmeye çalışırken başlarına gelen olaylar yer alıyor. Vikingler geri dönüş yolculuklarında yine korsanlarla karşılaşırlar. Korsanlardan kurtulan Vikinglerin peşini engeller bırakmaz. Ancak engellerden yılmayan Vikingler bu kez de Viki'nin sayesinde başarılı olurlar.

RADYODAN SEÇMELER

TRT I

07 40 Günün İçinden 12 10 Öğle Üzeri 14.30 Melodiler Geçidi 17.00 Olayların İçinden 20.00 Köy Dağarcığı 20.25 Halk Müziğine Gönül Verenler 21 05 Erzurum Radyosu Türk Halk Müziği Topluluğu 2 315 Gecenin İçinden

TRT II

07 45 Solistlerden Seçmeler 08 00 Gün Başlıyor 09 00 Şarkılar (Yıldırım Gürses söylüyor) 09 30 Türküler (Fuat Durulur yer alıyor) 10 30 Siyasal Hayat Siyasal Güçler 11 30 Sihirli Düğmeler 11 50 Çeşitli Sololar 12 10 Şarkılar 12 25 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu 13.30 Türk Yorumcuları 14.30 Türküler Geçidi 16.20 Arkası Yarın ("Silahlara Veda" adlı oyun yer alıyor. Hemingway'in aynı adlı romanından radyoya uygulayan Ender Gürol. Bu saatlerde radyo dinleme olanağı olanların mutlaka dinlemesi gereken bir oyun.) 18 00 Küçük Koro (Yöneten: Bekir Sıtkı Sezgin) 18 30 Kurtuluş Savaşı Günlüğü (Hazırlayanlar: Mahmut Alptekin, Derman Bayladı)

TRT III

08 15 Sabah Konseri 09 03 Barok Müzik 09 30 Ian Matthews'un "Go For Broke" albümü 10 00 Çağdaş Sanatçılarımız 11 00 Öğleye Doğru 12 09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 14.30 Caz Müziği 15 00 Günün Konseri 16.00 Oda Müziği 18 00 Plaklar Arasında 19 00 Akşam Konseri 20 00 Liedler ve Aryalar 21 00 Pazartesi Konseri 23.00 Müzik Takvimi 24.00 Gece ve Müzik.

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.07	VİKİNGLER
19.32	GÜLE OYNAYA
19.56	OLİMPİYAT ALTINLARI
20.30	HABERLER
21.20	TARİHTE BU HAFTA
21.30	FORSYTE EFSANESİ
22.20	KLASİK TÜRK MÜZİĞİ KOROSU
22.40	SPOR
23.11	HABERLER